

Brussell, 27 ta' Settembru 2017
(OR. en)

12442/17

Fajl Interistituzzjonali:
2017/0237 (COD)

TRANS 370
CODEC 1477
CONSOM 307

PROPOSTA

minn:	Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmat mis-Sur Jordi AYET PUIGARNAU, Direttur
data meta waslet:	27 ta' Settembru 2017
lil:	Is-Sur Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2017) 548 final
Sugġett:	Proposta għal REGOLAMENTO TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar id-Drittijiet u l-Obbligi tal-Passigġieri tal-Ferroviji (Riformulazzjoni)

Id-delegazzjonijiet għandhom isibu mehmuż id-dokument COM(2017) 548 final.

Mehmuż: COM(2017) 548 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 27.9.2017
COM(2017) 548 final

2017/0237 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar id-Drittijiet u l-Obbligi tal-Passiġġieri tal-Ferroviji

(Riformulazzjoni)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

{SWD(2017) 317 final}

{SWD(2017) 318 final}

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. IL-KUNTEST TAL-PROPOSTA

1.1. Ir-raġunijiet u l-għanijiet tal-proposta

Ir-Regolament (KE) Nru 1371/2007 dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-passiġġieri tal-ferroviji¹ (“ir-Regolament”) għandu l-għan li jipproteġi lill-passiġġieri tal-ferrovija fl-UE. Il-passiġġieri tal-ferrovija, bħall-passiġġieri tal-ajru, tat-trasport bl-ilma, tax-xarabank u tal-coaches, għandhom dritt għal informazzjoni, biljetti u riżervazzjonijiet, assistenza, attenzjoni u kumpens f’każ ta’ dewmien jew kancellazzjoni, assistenza mingħajr hłas (lill-persuni b’diżabbiltà u lill-persuni b’mobbiltà mnaqqsa), kumpens f’każ ta’ incident, sistema rapida u aċċessibbli għat-trattament tal-ilmenti, u applikazzjoni sħiħa u infurzar effettiv tal-liġi tal-UE permezz tal-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar (l-NEBs) maħtura mill-Istati Membri.

Ir-Regolament jibni fuq is-sistema eżistenti tal-liġi internazzjonali (ir-Regoli Uniformi dwar il-Kuntratt għat-Trasport Internazzjonali ta’ Passiġġieri u Bagalji bil-Ferrovija (CIV)²) u jestendi l-kamp ta’ applikazzjoni tiegħu għas-servizzi domestiċi tal-passiġġieri bil-ferrovija.

Fl-2013, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (il-QtĠ-UE) ddeċidiet li l-Artikolu 17 attwali tar-Regolament ma jippermettix li l-imprizi ferrovjarji jkunu eżentati mill-kumpens tal-passiġġieri għal dewmien minhabba forza maġġuri³. Dan jiddistingwi t-trasport bil-ferrovija minn mezzi oħra tat-trasport.

L-Istati Membri jistgħu jeżentaw lil dawn is-servizzi domestiċi mill-applikazzjoni tar-Regolament (hliief minn ċerti rekwiżiti obligatorji):

- lis-servizzi ta’ distanzi twal, eżenzjoni għal mhux aktar minn hames snin, li tiġġedded darbtejn, jiġifieri sal-2024;
- lis-servizzi urbani, suburbani u reġjonali, eżenzjoni bla limitu taż-żmien; u
- lis-servizzi li parti konsiderevoli minnhom issir barra mill-UE, eżenzjoni għal hames snin li tista’ tiġġedded (de facto bla limitu taż-żmien).

Fir-rapport tagħha tal-2013 dwar l-applikazzjoni tar-Regolament⁴, il-Kummissjoni enfasizzat ċerti oqsma problematiċi li ġew ikkonfermati b’valutazzjoni tal-impatt fl-2016/2017⁵. Din il-proposta ssib bilanċ bejn li ssaħħaħ id-drittijiet tal-passiġġieri tal-ferroviji u li tnaqqas il-piż tal-imprizi ferrovjarji, kif ġej:

- Ir-rapport ta’ applikazzjoni tal-2013 u rapport tal-2015 dwar l-eżenzjonijiet⁶ iqisu **l-użu estensiv tal-eżenzjonijiet** bħala xkiel kbir biex l-applikazzjoni tar-Regolament tkun uniformi. Il-proposta tneħhi l-eżenzjonijiet għas-servizzi domestiċi ta’ distanzi

¹ Ir-Regolament (KE) Nru 1371/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta’ Ottubru 2007 dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-passiġġieri tal-ferroviji (ĠU L 315, 3.12.2007, p. 14).

² L-Appendiċi A tal-Konvenzjoni dwar il-Ġarr Internazzjonali bil-Ferrovija (il-COTIF) tad-9 ta’ Mejju 1980, kif emendata bil-Protokoll tat-3 ta’ Ġunju 1999 għall-modifika tal-COTIF (il-Protokoll tal-1999).

³ Il-kawża C 509/11 ÖBB-Personenverkehr.

⁴ Ir-rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1371/2007 (COM(2013) 0587).

⁵ (SWD link to be added).

⁶ COM(2015) 117.

twal sal-2020. Għas-servizzi li jsiru barra mill-UE, l-Istati Membri jeħtieġ jagħtu eżenzjonijiet biss jekk jipprovdu evidenza li l-passiġġieri huma protetti kif xieraq meta jkunu fit-territorju tagħhom. Ir-Regolament se japplika bis-shih għas-servizzi urbani, suburbani u reġjonali li jsiru b' mod transfruntier biex tkun żgurata ċ-ċertezza legali fir-reġjuni transfruntiera.

- Il-proposta ssahha id-drittijiet tal-persuni b'diżabbiltà u tal-persuni b'mobbiltà mnaqqa. Għall-persuni b'diżabbiltà, din tikkonforma mal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà (il-UNCPRD)⁷. L-Istati Membri ma għadhomx jistgħu jeżentaw l-għoti ta' assistenza u kumpens f'każ ta' dannu fit-tagħmir tal-mobbiltà⁸. L-informazzjoni għandha tingħata b'formati aċċessibbli u b'konformità mar-rekwiżiti proposti fl-Att Ewropew dwar l-Aċċessibbiltà⁹. Il-persunal tal-ferroviji għandu jingħata t-taħriġ kif xieraq.
- Il-passiġġieri mhux dejjem ikunu informati sew meta l-vjaġġ tagħhom ma jmurx skont kif ippjanat. Il-proposta teżiġi li dawn jingħataw informazzjoni bażika dwar id-drittijiet tagħhom waqt ix-xiri tal-biljetti, ngħidu ahna b' mod stampat fuq il-biljett jew b' mod elettroniku. F'pożizzjonijiet prominenti fl-istazzjonijiet u abbord għandhom jitwaħħlu avvizi li jinfurmaw lill-passiġġieri dwar id-drittijiet tagħhom.
- Il-valutazzjoni tal-impatt ikkonfermat id-disponibbiltà limitata tal-**bejgh tal-biljetti globali**. Meta l-biljetti jkunu jinbiegħu biss għal segmenti ta' vjaġġ, l-imprizi ferrovjarji jkunu jistgħu jevitaw l-obbligi tagħhom fejn jidhol il-kumpens, ir-ridirezzjonar u l-assistenza. Meta l-atturi l-kbar tas-suq ibiġħu l-biljetti globali bhala parti mis-servizzi tagħhom biss, l-atturi l-godda li jkunu jixtiequ jbiġħu l-biljetti globali jithallew barra mis-suq.
- Il-proposta tipprevedi li l-passiġġieri jingħataw informazzjoni aktar kompluta dwar il-biljetti globali. B'konformità mal-*Linji Gwida Interpretattivi* tal-2015¹⁰ u mar-Raba' Pakkett Ferrovjarju tal-2016¹¹, l-imprizi ferrovjarji u l-bejgiegħa tal-biljetti għandhom jagħmlu sforzi biex joffru biljetti globali. Dawn għandhom jagħtu prova li lill-passiġġieri infurmawhom meta d-drittijiet tagħhom bhala passiġġieri ma japplikawx għall-vjaġġ kollu, iżda biss għal segmenti tiegħu.
- Bħalissa mhux ċar għalkollox kif il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar jenħtieġ jittrattaw l-ilmenti u dan iwassal għal infurzar dgħajef. Id-drittijiet tal-passiġġieri mhux dejjem jiġu rispettati. Il-proposta tistabbilixxi l-proċess tat-trattament tal-ilmenti u l-iskadenzi f'aktar dettall. L-ewwel darba, il-passiġġieri jeħtieġilhom jilmentaw mal-operaturi ferrovjarji, u mbagħad jekk ikun hemm bżonn jilmentaw ma' korpi ta' soluzzjoni alternattiva għat-tilwim (b'konformità mad-Direttiva 2013/11/UE¹²) jew

⁷ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

⁸ L-Artikoli 19-25 tar-Regolament.

⁹ Proposta għal Direttiva dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet, tar-regolamenti u tad-dispożizzjonijiet amministrattivi tal-Istati Membri fir-rigward tar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (COM/2015/0615 final – 2015/0278 (COD)).

¹⁰ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, Linji Gwida Interpretattivi dwar ir-Regolament (KE) Nru 1371/2007 (ĠU C 220, 4.7.2015, p. 1).

¹¹ Id-Direttiva (UE) 2016/2370 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 li temenda d-Direttiva 2012/34/UE fir-rigward tal-ftuħ tas-suq tas-servizzi tat-trasport domestiku tal-passiġġieri bil-ferrovija u l-governanza tal-infrastruttura ferrovjarja (ĠU L 352, 23.12.2016, p. 1).

¹² Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (id-Direttiva dwar l-ADR tal-konsumaturi) (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 63).

ma' Korp Nazzjonali tal-Infurzar. Il-proposta tispesifika r-responsabbiltajiet tal-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar fejn jidhlu l-kazijiet transfruntieri u teziġi li dawn jikkoperaw b'mod effettiv.

- Il-proposta tintroduci klawżola ġenerali li ttiprobixxi kull forma ta' diskriminazzjoni, pereżempju minhabba n-nazzjonalità, ir-residenza, il-lok jew il-munita tal-ħlas. Dan jallinja t-trasport bil-ferrovija mat-trasport b'mezzi oħrajn. Il-passiġġieri li jhossu li nkisru d-drittijiet tagħhom jistgħu jdur fuq il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar minflok ma jibdew proċedimenti fil-qorti skont l-Artikolu 18 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-UE.
- L-inkluzjoni attwali tar-Regoli Uniformi CIV fl-Anness I tar-Regolament tista' twassal għal problemi ta' konsistenza għax l-emendi fis-CIV ma jistgħux jiġu riflessi jekk ma ssirx revizjoni sħiħa tar-Regolament. Wara li nqasdet mal-Konvenzjoni dwar it-Trasport Internazzjonali bil-Ferrovija (il-COTIF)¹³ fl-2013, l-UE issa hi membru tal-Organizzazzjoni Intergovernattiva għall-Ġarr Internazzjonali bil-Ferrovija (l-OTIF) u tipparteċipa fil-ħidma tagħha biex tirrevedi s-CIV. Madankollu, biex ikunu żgurati ċ-ċertezza legali u t-trasparenza, it-test se jibqa' inkluz fl-Anness I. Biex tkun żgurata l-konsistenza mal-COTIF u mas-CIV, il-proposta tagħti setgħa lill-Kummissjoni biex tagġorna l-Anness I halli jitqiesu l-emendi fis-CIV.
- Skont ir-Raba' Pakkett Ferrovjarju, l-imprizi ferrovjarji għandhom ifasslu pjanijiet ta' kontinġenza biex jiproteġu u jassistu lill-passiġġieri f'każ ta' interruzzjonijiet kbar fit-trasport. Għall-atturi l-oħra ma jeżisti l-ebda obbligu bħal dan. Biex jonqos il-piż minn fuq l-imprizi ferrovjarji, il-proposta tobbliga lill-amministraturi tal-istazzjonijiet u tal-infrastruttura biex huma wkoll ikollhom pjanijiet ta' kontinġenza. L-Istati Membri se jiddeċiedu fuq id-dettall u l-koordinazzjoni tal-pjanijiet mal-awtoritajiet nazzjonali, pereżempju.
- L-imprizi ferrovjarji jaf isibuha diffiċli biex jiksbu rimedju minn parti terza responsabbli għal dewmien, iżda dan jiddependi fuq ir-regoli nazzjonali applikabbli. Jekk id-dewmien ikun seħħ tort ta' terza parti jew minhabba n-negligenza tagħha, il-proposta tippermetti li l-imprizi ferrovjarji jużaw id-dritt għal rimedju, skont il-ligi applikabbli. Il-miżura tallinja d-drittijiet tal-passiġġieri tal-ferrovija mad-drittijiet tal-passiġġieri bl-ajru¹⁴.
- L-imprizi ferrovjarji jkollhom jikkumpensaw lill-passiġġieri għad-dewmien ikkawżat minn forza maġġuri. Qabel is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tal-2013, il-partijiet konċernati fehmu b'mod komuni li r-Regolament fih klawżola tal-forza maġġuri li teżenta lit-trasportaturi minn kumpens. Wara d-deċiżjoni, l-imprizi ferrovjarji ħassewhom diskriminati meta mqabbla ma' operaturi oħra tat-trasport li jibbenefikaw minn eżenzjonijiet ta' forza maġġuri.

¹³ Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Organizzazzjoni Intergovernattiva għat-Trasport Internazzjonali bil-Ferrovija dwar l-Adeżjoni tal-Unjoni Ewropea mal-Konvenzjoni li tirrigwarda t-Trasport Internazzjonali bil-Ferrovija (COTIF) tad-9 ta' Mejju 1980, kif emendata mill-Protokoll ta' Vilnius tat-3 ta' Ġunju 1999 (ĠU L 51, 23.2.2013, p. 8);

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:22013A0223\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:22013A0223(01))

¹⁴ L-Artikolu 13 tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitolgħu u ta' kancellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91 (ĠU L 46, 17.2.2004, p. 1).

- Il-valutazzjoni tal-impatt ma sabet l-ebda evidenza konvinċenti li n-nuqqas ta' din il-klawżola xehet piż ekonomiku kbir fuq l-impriżi ferrovjarji. Madankollu, hemm riskju li jinkisru l-prinċipji tal-ugwaljanza u tal-proporzjonalità legali jekk l-impriżi ferrovjarji jkollhom iħallsu kumpens f'sitwazzjonijiet li ma kkawżawx huma stess u li ma setgħux jevitaw. Biex tillimita r-restrizzjoni tad-drittijiet tal-passiġġieri u tiżgura ċ-ċertezza legali, il-proposta tintroduċi klawżola tal-forza maġġuri li tapplika biss f'sitwazzjonijiet tassew eċċezzjonali li jiġu kkawżati minħabba kundizzjonijiet severi tat-temp u diżastri naturali¹⁵.

1.2. Konsistenza mad-dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam ta' politika

Il-White Paper tal-2011 dwar it-trasport¹⁶ tişhaq fuq il-ħtieġa għal servizzi ta' kwalità kbira, aċċessibbli u affidabbli għall-passiġġieri tal-ferrovija, u għal kontinwità fil-mobbiltà f'każ ta' interruzzjoni fit-trasport. Dan jitlob ukoll li tiġi ċċarata l-legiżlazzjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri u li jitjieb it-trasport għall-passiġġieri anzjani, b'diżabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqsa.

Il-proposta tallinja t-trasport bil-ferrovija ma' aspetti generali tal-legiżlazzjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri b'rabta ma' trasport b'mezzi oħrajn, l-aktar in-nondiskriminazzjoni, l-ippjanar ta' kontinġenza, it-taħriġ b'rabta mal-persuni b'diżabbiltà, it-trattament tal-ilmenti u l-infurzar. Din tqis l-ispeċifiċitajiet tat-trasport bil-ferrovija, fosthom li l-Istati Membri jkun jistgħu jeżentaw is-servizzi urbani, suburbani u reġjonali minn ċerti dispożizzjonijiet.

Fis-suq liberalizzat li jipprevedi r-Raba' Pakkett Ferrovjarju, it-tiżiħ tad-drittijiet se jipproteġi lill-passiġġieri.

Billi tintroduċi l-klawżola tal-forza maġġuri, il-proposta tiżgura l-konsistenza mill-ġdid mal-legiżlazzjoni l-oħra tal-UE, bħal dik dwar id-drittijiet tal-passiġġieri f'mezzi oħra ta' trasport u d-Direttiva dwar il-vjaġġi kollox inkluż¹⁷, li jeżentaw lill-operaturi mill-obbligu li jħallsu kumpens meta jseħh dewmien minħabba ċirkustanzi straordinarji.

1.3. Konsistenza ma' politiki oħra tal-Unjoni

Ir-Regolament se jitniżzel fl-Anness tar-Regolament rivedut dwar il-Koperazzjoni tal-Protezzjoni tal-Konsumatur¹⁸, li tistabbilixxi s-setgħat minimi tal-investigazzjoni u l-infurzar għall-infurzaturi nazzjonali u l-proċeduri tal-investigazzjonijiet u tal-infurzar meta hemm involuti mill-inqas żewġ Stati Membri. Dan hu mistenni jsaħħaħ l-infurzar transfruntier.

¹⁵ Ara l-paġna 6 tal-valutazzjoni tal-impatt.

¹⁶ Pjan direzzjonali għal Zona Unika Ewropea tat-Trasport – Lejn sistema tat-trasport kompetittiva u li tuża r-rizorsi b'mod effiċjenti (COM/2011/0144 finali).

¹⁷ Id-Direttiva (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar pakketti tal-ivvjaġġar u arrangamenti tal-ivvjaġġar marbuta, li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE (ĠU L 326, 11.12.2015, p. 1).

¹⁸ Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-koperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali responsabbli għall-infurzar tal-liġijiet tal-protezzjoni tal-konsumaturi (COM(2016) 283).

It-tishih tad-drittijiet tal-persuni b'dizabbiltà hu konformi mal-UNCRRPD u mal-Istrateġija Ewropea tad-Dizabbiltà 2010-2020¹⁹. Id-Direttiva (UE) 2016/797 dwar l-interoperabbiltà tas-sistema ferrovjarja (riformazzjoni)²⁰ tinkludi wkoll referenzi għall-aċċessibbiltà. Ir-rekwiżiti tal-Att Ewropew dwar l-Aċċessibbiltà se japplikaw fejn tidhol l-aċċessibbiltà tal-informazzjoni. Il-persuni b'mobbiltà mnaqqa se jibbenefikaw ukoll minn aċċessibbiltà aħjar.

Il-proposta tinkludi referenzi għall-COTIF (ir-Regoli Uniformi tas-CIV), u b'hekk testendi r-regoli tagħha għas-servizzi tat-trasport domestiku bil-ferrovija fl-UE. Bħala membri tal-OTIF, l-UE u l-Istati Membri tagħha japplikaw ir-Regoli Uniformi CIV, jiehdu sehem fl-assemblej generali tal-OTIF u jivvotaw dwar ir-reviżjonijiet tas-CIV.

2. IL-BAZI ĠURIDIKA, IS-SUSSIDJARJETÀ U L-PROPORZJONALITÀ

2.1. Il-bazi ġuridika

Il-bazi ġuridika hija l-Artikolu 91(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li għalih tapplika l-proċedura ta' kodeċiżjoni.

2.2. Is-sussidjarjetà (għall-kompetenza mhux esklużiva)

It-trasport bil-ferrovija għandu natura transfruntiera u anki s-servizzi domestiċi jużawhom residenti ta' pajjiżi differenti tal-UE. L-applikazzjoni u l-infurzar divergenti tar-Regolament joħolqu incertezza legali, idgħajfu d-drittijiet tal-passiġġieri u jaffettwaw il-kompetizzjoni bejn l-operaturi ferrovjarji. Dawn il-problemi jistgħu jiġu indirizzati biss b'intervent koordinat tal-UE.

Il-proposta tnaqqas l-eżenzjonijiet nazzjonali u b'hekk se tiżgura livelli simili ta' protezzjoni għall-passiġġieri fl-UE kollha. B'aktar regoli sodi jinholq livell ekwu għas-settur ferrovjarju u jiġu armonizzati d-drittijiet baziċi tal-passiġġieri fl-UE kollha.

2.3. Il-proporzjonalità

Il-proposta tikkonforma mal-prinċipju tal-proporzjonalità. L-ispejjeż addizzjonali għas-settur ferrovjarju u għall-awtoritajiet nazzjonali huma limitati għal dawk meħtieġa biex jittejbu l-applikazzjoni u l-infurzar tad-drittijiet tal-passiġġieri. It-tnaqqis fl-eżenzjonijiet ifisser zieda fl-għoti ta' attenzjoni, assistenza u kumpens, iżda dawn iż-żiedet fl-ispejjeż se jiġu bbilanċjati fost l-oħrajn bil-klawżola l-għdida tal-forza maġġuri.

2.4. L-għażla tal-istrument

Din il-proposta għandha l-għan li tirrevedi r-Regolament eżistenti u għalhekk se jinżamm l-istess strument.

¹⁹ L-Istrateġija Ewropea tad-Dizabbiltà 2010-2020: Impenn mill-Ġdid għal Ewropa Mingħajr Ostakli, COM(2010) 636 finali, 15.11.2010.

²⁰ ĠU L 138, 26.5.2016, p. 44.

3. IR-RIŻULTATI TAL-EVALWAZZJONIJIET EX POST, TAL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJIET KONĊERNATI U TAL-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

3.1. L-evalwazzjonijiet *ex post*/il-kontrolli tal-idoneità tal-legiżlazzjoni eżistenti

Għajr ir-rapport tal-2013, ma saret l-ebda evalwazzjoni *ex post*. Il-valutazzjoni tal-impatt ikkonfermat u, meta kien hemm bżonn, aġġornat is-sejbiet tar-rapport.

3.2. Il-konsultazzjonijiet mal-partijiet konċernati

Għall-valutazzjoni tal-impatt intużaw mezzi differenti biex jingabar il-kontribut tal-partijiet konċernati, fosthom konsultazzjoni pubblika miftuħa (OPC) u konsultazzjonijiet immirati minn kuntrattur estern. Intalbu kontribut kwalitattiv (opinjonijiet, fehmiel, suggerimenti) u informazzjoni kwantitattiva (dejta, statistika).

Fost il-partijiet konċernati kien hemm parteċipanti mill-industrija, gruppi li jirrappreżentaw lill-passiġġieri/konsumaturi, persuni b'diżabbiltà u persuni b'mobbiltà mnaqqsa (PRMs), u awtoritajiet pubbliċi, jiġifieri dawk milquta mill-politika, dawk li japplikawha u dawk b'interess qawwi fiha.

3.2.1. Il-konsultazzjoni pubblika miftuħa

Il-konsultazzjoni pubblika miftuħa ġiet organizzata bejn Frar u Mejju 2016 fuq *Il-Vuċi Tiegħek fl-Ewropa*²¹ biex tiġbor l-opinjonijiet tal-partijiet konċernati dwar il-problemi pperċepiti bir-Regolament, xi soluzzjonijiet possibbli u l-impatti probabbli tagħhom. Waslu 190 tweġiba mingħand diversi kategoriji ta' dawk li wiegħbu: ċittadini/assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi, tal-passiġġieri, organizzazzjonijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, federazzjonijiet tal-industrija, awtoritajiet pubbliċi, impriži ferrovjarji, amministraturi tal-infrastruttura, bejjieġha tal-biljetti u oħrajn.

3.2.2. Il-konsultazzjonijiet immirati

Il-konsultazzjonijiet immirati kienu jinvolvu sensiela ta' intervisti bbażati fuq kwestjonarji lid-diversi partijiet konċernati. Inħoloq sett ta' 13-il studju tal-każ, u s-sejbiet intużaw biex jorqmu u jiffinalizzaw id-definizzjoni tal-problema. Minbarra dan, thejjew 13-il studju li mhumiex tal-każ biex tingabar aktar dejta.

3.2.3. L-analizi tar-riżultati b'rabta mal-problemi ewlenin identifikati

3.2.3.1. L-għarfien u l-informazzjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri

Il-passiġġieri u l-assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi lmentaw dwar in-nuqqas ta' għarfien dwar id-drittijiet tal-passiġġieri. Minn fost l-organizzazzjonijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, hamsa (63 %) semmew li l-persuni b'diżabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa mhumiex infurmati tajjeb dwar id-drittijiet tagħhom u talbu informazzjoni aħjar għall-passiġġieri. Il-biċċa l-kbira tal-awtoritajiet pubbliċi kkonfermaw in-nuqqas ta' għarfien u kkritikaw il-livell tal-informazzjoni mogħtija tul il-vjaġġ. L-impriži ferrovjarji argumentaw li l-passiġġieri huma infurmati tajjeb.

²¹ https://ec.europa.eu/transport/content/stakeholder-consultation-regulation-ec-13712007-rail-passengers-rights-and-obligations_mt

3.2.3.2. L-eżenzjonijiet

Minn fost l-assoċjazzjonijiet tal-passiġġieri u tal-konsumaturi, sebġha (47 %) qablu li jenħtieġ ikun hemm anqas eżenzjonijiet. Uħud mill-organizzazzjonijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa talbu li jitnehhew l-eżenzjonijiet, iżda erba' (50 %) minnhom ma taw "l-ebda opinjoni". Il-federazzjonijiet tal-industrija u l-imprizi ferrovjarji appoġġaw l-eżenzjonijiet.

3.2.3.3. L-assistenza lill-persuni b'diżabbiltà u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa

L-organizzazzjonijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa lmentaw dwar id-drittijiet antikwati tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa u dwar in-nuqqas ta' informazzjoni biżżejjed. L-assoċjazzjonijiet tal-passiġġieri u tal-konsumaturi jaqblu ma' din il-fehma. Problemi oħrajn huma relatati mal-aċċessibbiltà fl-istazzjonijiet u fuq il-ferroviji, il-proċessi għaljin ta' qabel in-notifika, ir-rifjut li tingħata assistenza u n-nuqqas ta' assistenza disponibbli f'ċertu ħinijiet tal-ġurnata. L-imprizi ferrovjarji kienu mħassba l-aktar fuq l-abbużi fl-assistenza għall-persuni b'mobbiltà mnaqqsa daqslikieku kien xi servizz ta' porter bla ħlas.

3.2.3.4. Il-kompiti tal-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar, u l-infurzar

Iċ-ċittadini, l-assoċjazzjonijiet tal-passiġġieri/konsumaturi u l-organizzazzjonijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa lmentaw dwar il-proċeduri mhux adegwati tat-trattament tal-ilmenti. Il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar talbu biex jiġu ċċarati r-rwoli u l-kompiti tagħhom. L-amministratur tal-infrastruttura deherlu li l-imprizi ferrovjarji biss għandhom jittrattaw l-ilmenti. Il-federazzjonijiet tal-industrija ma qablux mal-proposta biex jissahħaħ ir-rwol tal-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar. Dawn u l-amministratur tal-infrastruttura qablu ma' skadenza ta' tliet xhur għall-prezentazzjoni tal-ilmenti.

3.2.3.5. Il-hruġ tal-biljetti

L-assoċjazzjonijiet tal-passiġġieri/konsumaturi talbu għal kjarifika dwar il-bejgħ tal-biljetti globali. Minn fost l-imprizi ferrovjarji, tmienja (73 %) qalu li l-kunċetti ta' "trasportatur" u ta' "konnessjoni li ma ntlahqitx" ma kinux ċari, filwaqt li sebġha (64 %) deherilhom li l-kunċett ta' "bejgħ ta' biljetti globali" kien ċar. Korp Nazzjonali tal-Infurzar wiehed deherlu li l-*Linji Gwida Interpretattivi* kkumplikaw il-kwistjoni tal-bejgħ tal-biljetti globali, iżda l-federazzjonijiet tal-industrija ma qablux ma' din il-fehma.

3.2.3.6. Il-forza maġġuri

Il-maġġoranza ta' dawk li wiegħbu minn fost iċ-ċittadini, l-assoċjazzjonijiet tal-passiġġieri/konsumaturi u l-assoċjazzjonijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, kif ukoll diversi Korpi Nazzjonali tal-Infurzar, irrifjutaw l-introduzzjoni tal-klawżola tal-forza maġġuri. Min-naħa l-oħra, il-federazzjonijiet tal-industrija u l-imprizi ferrovjarji qablu ma' din il-klawżola biex it-trasport bil-ferroviji jkun allinjat ma' trasport b'mezzi oħrajn u jkunu żgurati ċ-ċarezza legali u l-konsistenza. Minn konsultazzjoni informali mal-Istati Membri hareġ fid-dieher li l-maġġoranza huma favur li tiddaħhal klawżola tal-forza maġġuri.

3.3. Il-ġbir u l-użu tal-gharfien espert

Il-Kummissjoni talbet l-gharfien espert ta' kuntrattur estern (Steer Davies Gleeve), gabret xi dejta, hejjiet xi studji tal-każ u pprovdiet strument analitiku għall-valutazzjoni tal-impatt. Ir-rapport tal-istudju se jiġi ppubblikat ladarba jkun approvat.

3.4. Il-valutazzjoni tal-impatt

L-ewwel rapport tal-valutazzjoni tal-impatt gie pprezentat lill-Bord tal-Iskrutinju Regulatorju fit-18 ta' Jannar 2017. Il-Bord tal-Iskrutinju Regulatorju ta opinjoni negattiva minhabba nuqqasijiet f'dak li għandu x'jaqsam, b'mod partikolari, mal-gustifikazzjoni ekonomika għall-introduzzjoni ta' klawzola tal-forza maġġuri. Kwistjonijiet oħra jikkonċernaw l-istruttura u l-kontenut tal-alternattivi ta' politika, ir-rappreżentazzjoni tal-opinjoni tal-partijiet konċernati, u l-analiżi u t-tqabbil tal-impatti ta' politika, l-aktar b'rabta mal-ispejjeż u l-arranġamenti tal-monitoraġġ.

In-nuqqasijiet ġew indirizzati kif ġej: minhabba l-għadd kbir ta' alternattivi mhux relatati, l-alternattivi ta' politika tqassmu b'mod sekwenzjali biex isiru analiżi u tqabbil tal-ispejjeż u l-benefiċċji u jingħażel ix-xenarju ta' politika ppreferut għal kull tema. Għalhekk l-alternattiva ppreferuta finali tlaqqa' x-xenarji ppreferuti skont it-temi differenti. Fejn tidhol il-forza maġġuri, l-evidenza disponibbli tassew limitata turi li l-problema fit li xejn għandha skala ekonomika. Izda l-valutazzjoni tal-impatt tindirizza l-kwistjoni b'reazzjoni għat-talbiet sinifikanti tal-partijiet konċernati fis-settur ferrovjarju u tal-Istati Membri, l-aktar biex ikun żgurat li l-prinċipji tal-ugwaljanza u tal-proporzjonalità jkunu rispettati.

Fis-7 ta' April 2017 tressaq rapport rivedut tal-valutazzjoni tal-impatt lill-Bord tal-Iskrutinju Regulatorju u fit-12 ta' Mejju 2017 ingħatat opinjoni pożittiva. Ma' din il-proposta qed jitressaq ir-rapport finali li jirreaġixxi għar-rakkomandazzjonijiet tal-Bord tal-Iskrutinju Regulatorju biex ċerti aspetti jiġu ċċarati aħjar.

3.4.1. Kwistjonijiet relatati mal-analiżi ekonomika

L-ispejjeż u l-benefiċċji ekonomiċi u soċjali ewlenin ġew ikkalkulati b'mod kwantitattiv skont id-dejta disponibbli. Xi spejjeż u benefiċċji oħrajn ġew ivvalutati b'mod kwalitattiv. Il-valur soċjali nett totali gie vvalutat skont l-interessi kunfligġenti taz-żewġ partijiet konċernati ewlenin: il-passiġġieri u s-settur ferrovjarju. Il-valutazzjoni tal-impatt qieset l-impatt ta' dawn li ġejjin fuq l-ispejjeż tal-impriżi ferrovjarji:

- (a) il-kumpens għad-dewmien
- (b) l-assistenza lill-passiġġieri f'każ ta' interruzzjoni/dewmien; u
- (c) it-taħriġ tal-persunal b'rabta mal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa.

Teżisti korrelazzjoni diretta bejn l-ispejjeż u l-benesseri tal-passiġġieri, ngħidu aħna zieda fil-kumpens għad-dewmien tfisser zieda fil-benesseri tal-passiġġieri.

L-ispejjeż u l-benefiċċji kollha huma analizzati fuq perjodu ta' 15-il sena (2020-2035).

3.4.2. *Analizi tal-alternattivi ta' politika skont it-tema b'distinzzjoni bejn il-kwistjonijiet ewlenin u l-kwistjonijiet sekondarji*

Il-kwistjonijiet ewlenin

L-eżenzjonijiet		
Ix-xenarju ta' politika A	Ix-xenarju ta' politika B	Ix-xenarju ta' politika C
<ul style="list-style-type: none"> Jitnehhew l-eżenzjonijiet għas-servizzi domestiċi ta' distanzi twal sal-2020; Isir limitu fuq l-eżenzjonijiet għas-servizzi ma' pajjiżi li mhumiex fl-UE 	<ul style="list-style-type: none"> Jitnehhew l-eżenzjonijiet għas-servizzi domestiċi ta' distanzi twal sal-2020; Isir limitu fuq l-eżenzjonijiet għas-servizzi ma' pajjiżi li mhumiex fl-UE; Jitnehhew l-eżenzjonijiet għas-servizzi transfruntieri urbani, suburbani u reġjonali 	<ul style="list-style-type: none"> Jitnehhew l-eżenzjonijiet għas-servizzi domestiċi ta' distanzi twal sal-2020; Isir limitu fuq l-eżenzjonijiet għas-servizzi ma' pajjiżi li mhumiex fl-UE; Jitnehhew l-eżenzjonijiet għas-servizzi transfruntieri urbani, suburbani u reġjonali; Jitnehhew l-eżenzjonijiet għas-servizzi kollha urbani, suburbani u reġjonali.

Il-valutazzjoni tal-impatt għażlet ix-xenarju ta' politika B bħala l-alternattiva ppreferuta. Din issib kompromess bilanċjat bejn l-interessi kunfligġenti tal-passiġġieri u tal-imprizi ferrovjarji għax iżżid il-protezzjoni tal-passiġġieri mingħajr ma tixhet piż finanzjarju żejjed fuq l-industrija ferrovjarja (hi mistennija żieda ġenerali ta' 0.13 % fl-ispejjeż tas-settur ferrovjarju). It-tnehhija tal-eżenzjonijiet kollha minn fuq is-servizzi urbani, suburbani u reġjonali tixhet piż żejjed fuq is-settur ferrovjarju bir-riskju li xi operaturi jiddeċiedu li jwaqqfu s-servizzi.

L-applikabbiltà tad-drittijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa għas-servizzi kollha	
Ix-xenarju ta' politika A	Ix-xenarju ta' politika B
<ul style="list-style-type: none"> Linji gwida li jippromwovu l-applikazzjoni tad-drittijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa 	<ul style="list-style-type: none"> Dispożizzjoni regolatorja dwar l-applikazzjoni tad-drittijiet tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa

Il-valutazzjoni tal-impatt għażlet ix-xenarju ta' politika B bħala l-alternattiva ppreferuta. Dan ilaqqaq' ż-żieda fil-benefiċċji għall-persuni b'mobbiltà mnaqqsa ma' piż zghir għas-settur ferrovjarju.

L-Infurmazzjoni lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa	
Ix-xenarju ta' politika A	Ix-xenarju ta' politika B
<ul style="list-style-type: none"> L-infurmazzjoni dwar il-vjaġġ tkun aċċessibbli għal kull persuna b'mobbiltà mnaqqsa 	<ul style="list-style-type: none"> L-infurmazzjoni dwar il-vjaġġ tkun aċċessibbli għal kull persuna b'mobbiltà mnaqqsa; L-infurmazzjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri tkun aċċessibbli għal kull persuna b'mobbiltà mnaqqsa

Il-valutazzjoni tal-impatt għazlet ix-xenarju ta' politika B bħala l-alternattiva ppreferuta. Dan jinvolti approċċ komprensiv għall-problema tan-nuqqas ta' aċċessibbiltà tal-informazzjoni mingħajr ma johlq spejjeż kbar għas-settur ferrovjarju.

L-assistenza lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa	
Ix-xenarju ta' politika A	Ix-xenarju ta' politika B
<ul style="list-style-type: none"> Tahriġ li jinvolve l-iskambju tal-aqwa prattiki dwar l-għarfien fuq id-dizabbiltà 	<ul style="list-style-type: none"> Tahriġ obligatorju dwar l-għarfien fuq id-dizabbiltà għall-persunal ferrovjarju

L-ġhotti ta' tahriġ dwar l-għarfien fuq id-dizabbiltà mhux piż kbir għas-settur ferrovjarju għax l-ispejjeż totali tiegħu jizdiedu biss b'0.31 %. Għalhekk il-valutazzjoni tal-impatt għażlet ix-xenarju ta' politika B bħala l-alternattiva ppreferuta

It-trattament tal-ilmenti	
Ix-xenarju ta' politika A	Ix-xenarju ta' politika B
<ul style="list-style-type: none"> Linji gwida għas-settur ferrovjarju 	<ul style="list-style-type: none"> Dispożizzjonijiet regolatorji (obbligi godda għall-amministraturi tal-istazzjonijiet u tal-infrastruttura)

Il-valutazzjoni tal-impatt għażlet ix-xenarju ta' politika B bħala l-alternattiva ppreferuta. Is-settur ferrovjarju jrid isegwi proċess ċar u dettaljat tat-trattament tal-ilmenti. Il-passiġġieri se jkollhom mezzi aħjar għall-ilmenti u r-rimedju.

Il-biljetti globali	
Ix-xenarju ta' politika A	Ix-xenarju ta' politika B
<ul style="list-style-type: none"> Jiġu stabbiliti obbligi għall-bejgħ tal-biljetti globali u obbligi relatati 	<ul style="list-style-type: none"> Jiġu stabbiliti obbligi għall-bejgħ tal-biljetti globali u obbligi relatati; L-imprizi ferrovjarji u l-bejgiegħa tal-biljetti jitheggu jbigħu biljetti globali kull meta jkun possibbli; jekk ma jinbiegħ l-ebda biljett globali, l-oneru tal-prova jkun f'idejn l-imprizi ferrovjarji u l-bejgiegħa tal-biljetti

Il-valutazzjoni tal-impatt għażlet ix-xenarju ta' politika B bħala l-alternattiva ppreferuta. Dan ma jinvolve biss li jiġi ddefinit il-bejgħ tal-biljetti globali, iżda li l-imprizi ferrovjarji u tal-bejgiegħa tal-biljetti jitheggu joffruhom u jkunu obbligati jinfurmaw lill-passiġġieri dwar id-drittijiet tagħhom.

L-infurzar u t-trattament tal-ilmenti mill-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar	
Ix-xenarju ta' politika A	Ix-xenarju ta' politika B
<ul style="list-style-type: none"> Il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar jirrapportaw dwar l-attivitajiet tagħhom 	<ul style="list-style-type: none"> Struzzjonijiet dettaljati dwar il-proċess tat-trattament tal-ilmenti; Il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar obbligati jikkoperaw bejniethom fejn jidhlu l-kwistjonijiet transfruntieri

Il-valutazzjoni tal-impatt għażlet ix-xenarju ta' politika B bħala l-alternattiva ppreferuta. Dan jiċċara r-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar b'rabta mat-trattament tal-ilmenti u l-koperazzjoni, fosthom il-kwistjonijiet transfruntieri. Jekk jitjiebu l-arrangamenti tal-hidma tal-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar, jitjeb l-infurzar.

Il-forza maġġuri	
Ix-xenarju ta' politika A	Ix-xenarju ta' politika B
<ul style="list-style-type: none"> Tiddaħhal il-klawżola tal-forza maġġuri fl-Artikolu 17 (kumpens); <u>Definizzjoni limitata ta' forza maġġuri</u> 	<ul style="list-style-type: none"> Tiddaħhal il-klawżola tal-forza maġġuri fl-Artikolu 17 (kumpens); <u>Definizzjoni wiesgħa ta' forza maġġuri</u>

L-introduzzjoni tal-klawżola tal-forza maġġuri tnaqqas il-piż finanzjarju fuq l-imprizi ferrovjarji. Fl-istess waqt, din tnaqqas id-dritt tal-passiġġieri għal kumpens. Ix-xenarju ta' politika B hu bbażat fuq definizzjoni wiesgħa ta' forza maġġuri u jinvolvi aktar għajjnuna finanzjarja lill-imprizi ferrovjarji (EUR 1 299 miljun aktar mix-xenarju bażi u EUR 737 miljun aktar mix-xenarju ta' politika A). Ix-xenarju ta' politika A b'definizzjoni limitata jillimita t-tnaqqis tad-drittijiet tal-passiġġieri filwaqt li l-piż fuq l-imprizi ferrovjarji xorta jibqa' mnaqqas meta mqabbel max-xenarju bażi.

It-tnaqqis fid-drittijiet tal-passiġġieri hu kontrobalanċjat b'żieda fil-benefiċċji għall-passiġġieri, fosthom inqas eżenzjonijiet u miżuri għall-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, li mistennija jilhqnu l-EUR 191 miljun. Dan ix-xenarju jiżgura livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumaturi għax il-klawżola ma taffettwax id-drittijiet għal assistenza, attenzjoni u informazzjoni. Il-piż fuq il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar jaf jizdied daqsxejn minhabba interventi f'kazijiet kontroversjali. Id-definizzjoni limitata ta' forza maġġuri tħalli inqas lok għall-interpretazzjoni u se twassal għal inqas interventi.

Għalhekk il-valutazzjoni tal-impatt tagħzel ix-xenarju ta' politika A bħala l-alternattiva ppreferuta għax dan jiżgura bilanċ ġust bejn l-interessi tal-passiġġieri u tal-industrija ferrovjarja. L-oneru tal-prova li teżisti forza maġġuri hu f'idejn l-impriza ferrovjarja.

Il-kwistjonijiet sekondarji

Għal bosta kwistjonijiet sekondarji relatati mal-informazzjoni, in-nondiskriminazzjoni, is-CIV, l-ippjanar ta' kontingenza, id-dritt għal kumpens u t-ttrament tal-ilmenti mill-imprizi ferrovjarji, ġie ssuġerit biss xenarju ta' politika wieħed.

Informazzjoni lill-passiġġieri kollha
<ul style="list-style-type: none"> Mal-biljett tingħata informazzjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri li jivvjaggaw bil-ferrovija; Fl-istazzjonijiet u abbord il-ferroviji tingħata informazzjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri

In-nondiskriminazzjoni
<ul style="list-style-type: none"> Tkun evitata d-diskriminazzjoni minhabba n-nazzjonalità, il-lok jew il-munita

Is-CIV
<ul style="list-style-type: none"> Konsistenza bejn ir-Regolament u r-regoli tal-COTIF/CIV

Tingħata setgħa speċifika lill-Kummissjoni biex taggorna l-Anness I ta' dan ir-Regolament b'mod li jqis l-emendi fis-CIV u b'hekk tkun żgurata l-konsistenza bejniethom.

L-ippjanar ta' kontinġenza

- L-obbligi tal-kontinwità fis-servizz u tal-ippjanar ta' kontinġenza japplika għal atturi oħra għajr għall-imprizi ferrovjarji

Il-qsim tal-pizizzjiet ma' partijiet konċernati oħra jillimita l-ispejjeż għall-imprizi ferrovjarji.

Id-dritt għal rimedju

- Id-dritt għal rimedju minn partijiet terzi

L-imprizi ferrovjarji jkollhom aċċess eħfef għal rimedju minn partijiet terzi responsabbli għad-dewmien.

It-trattament tal-ilmenti għall-imprizi ferrovjarji

- L-imprizi ferrovjarji jispeċifikaw id-data sa meta l-passiġġieri jistgħu jressqu lment

Il-limiti taż-żmien biex jitressqu l-ilmenti jnaqqsu l-ispejjeż għax m'hemmx bżonn li d-dejta dwar l-inċidenti tinħażen għal perjodu twil ta' żmien.

3.5. Id-drittijiet fundamentali

L-Artikolu 38 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea jeżiġi li l-politiki tal-Unjoni jiżguraw livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumaturi. L-Artikolu 26 tal-Karta jappella għall-integrazzjoni tal-persuni b'diżabbiltà u jeżiġi li l-Istati Membri jieħdu miżuri biex jiżguraw li dawn il-persuni jkunu indipendenti, jintegraw b'mod soċjali u professjonali, u li jieħdu sehem fil-ħajja tal-komunità. Jekk jissahħu d-drittijiet tal-passiġġieri ferrovjarji fl-UE, ikompli jiżjed il-livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumaturi.

4. L-IMPLIKAZZJONIJIET BAĠITARJI

Il-proposta m'għandhiex implikazzjonijiet fuq il-baġit tal-UE.

5. ELEMENTI OĦRAJN

5.1. Pjanijiet tal-implimentazzjoni u arranġamenti tal-monitoraġġ, tal-evalwazzjoni u tar-rappurtar

Il-Kummissjoni se tissorvelja l-implimentazzjoni u l-effettività ta' din l-inizjattiva abbażi tal-indikaturi ta' progress bħall-għadd ta' servizzi eżentati, il-persentaġġ tal-persunal li jikseb taħriġ dwar l-għarfien fuq id-diżabbiltà, l-għadd ta' talbiet għal assistenza, il-konformità mar-rekwiziti għall-informazzjoni, l-għadd ta' biljetti globali mibjugħa, l-għadd ta' lmenti u hlasijiet ta' kumpens. Hames snin wara li tidhol fis-seħħ il-legiżlazzjoni proposta, il-Kummissjoni se tevalwa jekk intlaħqux l-għanijiet tagħha.

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar id-Drittijiet u l-Obbligi tal-Passiġġieri tal-Ferroviji

(Riformulazzjoni)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea , u b'mod partikolari l-Artikolu ~~71~~ 91 (1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea ,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Komitat tar-Regjuni²,

Filwaqt li jaġixxu skont ~~il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat, fid-dawl tat-test kongunt approvat mill-Komitat ta' Konċiljazzjoni fil-31 ta' Lulju 2007~~³ il-proċedura leġislattiva ordinarja ,

Billi:

¹ ĠU C , , p. .

² ĠU C , , p. .

³ ~~Opinjoni tal-Parlament Ewropew tat-28 ta' Settembru 2005 (ĠU C 227 E, 21.9.2006, p. 490), Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill tal-24 ta' Lulju 2006 (ĠU C 289 E, 28.11.2006, p. 1), Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Jannar 2007) (għadha mhix ippubblikata fil-Gurnal Uffiċjali), Riżoluzzjoni Leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Settembru 2007, u Deċizjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Settembru 2007.~~

↓ ġdid

- (1) Iridu jsiru għadd ta' emendi fir-Regolament (KE) Nru 1371/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴. Fl-interess taċ-ċarezza, jenhtieg li dak ir-Regolament jiġi riformulat.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 1

- (2) Fil-qafas tal-politika komuni tat-trasport, hu importanti li d-drittijiet tal-utent tal-passiġġieri ferrovjarji jkunu mharsa u tittejjeb il-kwalità u l-effettività tas-servizzi ferrovjarji tal-passiġġieri biex jiġi meġhun it-tkabbir tas-sehem tat-trasport ferrovjarju meta mqabbel ma' mezzi oħra tat-trasport.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 2 (adattat)

~~Il komunikazzjoni tal-Kummissjoni "L-Istrateġija dwar il-Politika tal-Konsumatur għall-2002-2006"⁵ tistabbilixxi l-għan li jinkiseb livell għoli ta' harsien tal-konsumatur fil-qasam tat-trasport, kif jitleb l-Artikolu 153(2) tat-Trattat.~~

↓ ġdid

- (3) Minkejja li fl-Unjoni sar bosta progress fejn tidhol il-protezzjoni tal-konsumaturi, il-protezzjoni tad-drittijiet tal-passiġġieri tal-ferroviji jehtieg titjeb aktar.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 3

- (4) Ġaladarba l-passiġġier tal-ferroviji hu l-parti d-dgħajfa fil-kuntratt tat-trasport, għandhom jiġu mharsa d-drittijiet tal-passiġġier f'dan ir-rigward.

↓ ġdid

- (5) Jekk il-passiġġieri tal-ferroviji li jagħmlu vjaġġi internazzjonali u domestiċi fuq distanzi twal jingħataw l-istess drittijiet, dan iżid il-livell ta' protezzjoni tal-konsumaturi fl-Unjoni, jiżgura kundizzjonijiet ekwi għall-imprizi ferrovjarji, u lill-passiġġieri jiggarrantilhom livell uniformi ta' drittijiet.

⁴ Ir-Regolament (KE) Nru 1371/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2007 dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-passiġġieri tal-ferroviji (ĠU L 315, 3.12.2007, p. 14).

⁵ ~~GU C 137, 8.6.2002, p. 2.~~

- (6) Is-servizzi ferrovjarji urbani, suburbani u reġjonali tal-passiġġieri għandhom natura differenti mis-servizzi fuq distanzi twal. Għalhekk l-Istati Membri għandhom jithallew jeżentaw lis-servizzi ferrovjarji urbani, suburbani u reġjonali tal-passiġġieri li mhumiex servizzi transfruntieri fl-Unjoni minn ċerti dispożizzjonijiet dwar id-drittijiet tal-passiġġieri.
-

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 24
(adattat)
⇒ gdid

- (7) Huwa mira ta' dan ir-Regolament li jtejjeb is-servizzi ferrovjarji tal-passiġġieri ☒ fl-Unjoni ~~☒ fl-Komunità~~. Għalhekk l-Istati Membri għandu jkollhom il-possibbiltà li jagħtu eżenzjonijiet għal servizzi f'reġjuni fejn parti konsiderevoli mis-servizz jithaddem barra ☒ mill-Unjoni, ~~☒ mill-Komunità~~ ⇒ diment li jkun żgurat livell xieraq ta' drittijiet tal-passiġġieri min-naħa ta' dawn is-servizzi mogħtija fit-territorju ta' dawn l-Istati Membri, b'konformità mal-ligijiet nazzjonali tagħhom ⇐.
-

⇓ gdid

- (8) Madankollu, l-eżenzjonijiet m'għandhomx japplikaw għad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament li jiffaċilitaw l-użu tas-servizzi ferrovjarji mill-persuni b'dizabbiltà jew mill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa. Minbarra dan, l-eżenzjoni temporanja m'għandhiex tapplika għad-drittijiet ta' dawk li jixtiequ jixtru biljetti biex jivvjaġġaw bil-ferrovija biex jagħmlu dan mingħajr diffikultajiet żejda, u lanqas għal dawk id-dispożizzjonijiet dwar ir-responsabbiltà tal-imprizi ferrovjarji fir-rigward tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom, u lanqas għar-rekwizit li l-imprizi ferrovjarji jkunu assigurati sew, u lanqas għar-rekwizit li dawk l-imprizi jieħdu miżuri xierqa biex jiżguraw is-sigurtà personali tal-passiġġieri fl-istazzjonijiet ferrovjarji u fuq il-ferroviji u biex jimmaniġġaw ir-riskju.
-

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 4
⇒ gdid

- (9) Id-drittijiet tal-utenti għal servizzi bil-ferrovija jinkludu li jirċievu informazzjoni rigward is-servizz kemm qabel kif ukoll matul il-vjaġġ. Kull meta hu possibbli, l-imprizi ferrovjarji u l-bejjiegħa tal-biljetti għandhom jipprovdu din l-informazzjoni minn qabel u mill-aktar fis possibbli. ⇒ Dik l-informazzjoni jenħtieġ tingħata b'formati aċċessibbli għall-persuni b'dizabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa. ⇐

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 5
(adattat)

- (10) Rekwiziti aktar dettaljati rigward l-ghoti tal-informazzjoni dwar l-ivvjagġar ~~se jittawzlu~~ ☒ huma stabbiliti ☒ fl-ispeċifikazzjoni teknika għall-interoperabbiltà (TSI) msemmija fir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 454/2011⁶ ~~— fid-Direttiva 2001/16/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Marzu 2001 dwar l-interoperabbiltà tas-sistema ferrovjarja konvenzjonali⁷.~~

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 6
(adattat)

- ~~(11)~~ It-tishih tad-drittijiet tal-passiġġieri ferrovjarji għandu jinbena fuq ~~is-sistema ta'~~ il-ligi internazzjonali eżistenti ~~dwar dan is-suġġett~~ li tinsab fl-Appendiċi A — Regoli uniformi dwar il-Kuntratt għat-Trasport Internazzjonali ta' Passiġġieri u Bagalji bil-Ferrovija (CIV) mal-Konvenzjoni dwar it-Trasport Internazzjonali bil-Ferrovija (COTIF) tad-9 ta' Mejju 1980, kif modifikati mill-Protokoll għall-modifikazzjoni tal-Konvenzjoni dwar it-Trasport Internazzjonali bil-Ferrovija tat-3 ta' Ġunju 1999 (il-Protokoll tal-1999). Madankollu huwa mixtieq li l-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament jiġi estiz sabiex jipproteġi mhux biss lill-passiġġieri internazzjonali iżda anki lill-passiġġieri domestiċi. ☒ Fit-23 ta' Frar 2013, l-Unjoni aderiet mal-COTIF. ☒

↓ ġdid

- (12) Fil-kuntest tal-bejgħ tal-biljetti tat-trasport tal-passiġġieri, l-Istati Membri jenhtieg jiehdu l-mizuri kollha mehtieġa biex jipprojbixxu diskriminazzjoni minhabba n-nazzjonalità jew ir-residenza, irrispettivament minn jekk il-passiġġier konċernat hux preżenti, b'mod permanenti jew temporanju, fi Stat Membru ieħor. Dawk il-mizuri jenhtieg ikopru kull forma mohbija ta' diskriminazzjoni li, għax jithaddmu kriterji oħrajn, bħalma huma r-residenza, il-post fiżiku jew digitali, jista' jkollhom l-istess effett. Minhabba l-iżvilupp ta' pjattaformi fuq l-internet li jbigħu l-biljetti tat-trasport tal-passiġġieri, l-Istati Membri jenhtieg jagħtu attenzjoni speċjali biex jiżguraw li ma ssir l-ebda diskriminazzjoni waqt il-proċess biex jiġu aċċessati l-pjattaformi fuq l-internet jew biex jinxtrow il-biljetti. Iżda jenhtieg li l-iskemi tat-trasport li jinvolvu tariffi soċjali ma jiġux esklużi awtomatikament, diment li dawn ikunu proporzjonati u jithaddmu indipendentement min-nazzjonalità tal-persuni konċernati.
- (13) Iż-żieda fil-popolarità taċ-ċiklizmu madwar l-Unjoni qed thalli implikazzjonijiet fuq il-mobbiltà ġenerali u t-turiżmu. Jekk fil-qasma modali jizdied l-użu tal-ferroviji u taċ-

⁶ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 454/2011 tal-5 ta' Mejju 2011 dwar l-ispeċifikazzjoni teknika għall-interoperabbiltà relatata mas-subsistema "applikazzjonijiet telematiċi għal servizzi tal-passiġġieri" tas-sistema ferrovjarja trans-Ewropea (ĠU L 123, 12.5.2011, p. 11).

⁷ ~~ĠU L 110, 20.4.2001, p. 1. Id-Direttiva kif emendata l-aħhar bid-Direttiva tal-Kummissjoni 2007/32/KE (ĠU L 141, 2.6.2007, p. 63).~~

ċiklizmu, jonqos l-impatt tat-trasport fuq l-ambjent. Għalhekk l-imprizi ferrovjarji jenhtieg jiffaċilitaw kemm jista' jkun it-taħlita taċ-ċiklizmu u l-vjaġġi bil-ferrovija, l-aktar billi jippermettu l-garr tar-roti fuq il-ferroviji.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 7
(adattat)

- (14) L-imprizi ferrovjarji għandhom jiffaċilitaw ~~jikkoperaw sabiex jiġi ffaċilitat~~ it-trasferiment ta' passiġġieri ferrovjarji minn operatur għal iehor billi jipprovdu biljetti globali, kull meta dan ikun possibbli.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 8

~~L-ghoti tal-informazzjoni u l-biljetti lill-passiġġieri tal-ferroviji għandu jehfief bl-adattazzjoni ta' sistemi kompjuterizzati għal speċifikazzjonijiet komuni.~~

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 9

~~L-implimentazzjoni ulterjuri tas-sistemi ta' informazzjoni dwar l-ivvjaġġar u r-rizervazzjoni għandha tiġi eżegwita skont it-TSIs.~~

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 10
(adattat)
⇒ gdid

- (15) ⇒ Fid-dawl tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Dizabbiltà u sabiex il-persuni b'dizabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa jinghataw opportunitajiet għall-ivvjaġġar bil-ferroviji li jkunu komparabbli ma' dawk ta' ċittadini oħra, għandhom jiġu stabbiliti r-regoli għal nondiskriminazzjoni u assistenza waqt il-vjaġġ tagħhom. ⇐ ~~Mis-servizzi tal-passiġġieri tal-ferroviji għandhom jibbenefikaw iċ-ċittadini ingenerali. Għaldaqstant p~~ Il-persuni ☒ b'dizabbiltà ☒ u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, kemm jekk ikkawżata mid-dizabbiltà, mill-età jew minn xi fattur iehor, ~~għandu jkollhom opportunitajiet għall-ivvjaġġar bil-ferrovija li jistgħu jittqabblu ma' dawk ta' ċittadini oħra. Il-persuni b'dizabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa għandhom l-istess dritt bħaċ-ċittadini l-oħra kollha għall-moviment liberu, għall-libertà tal-għażla u għan-nondiskriminazzjoni. Fost l-oħrajn, għandha tinghata attenzjoni speċjali għall-ghoti ta' informazzjoni lill-persuni b'dizabbiltà~~ ☒ b'dizabbiltà ☒ u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa rigward l-aċċessibbiltà tas-servizzi ferrovjarji, il-kundizzjonijiet tal-aċċess tal-vaguni u l-faċilitajiet abbord. Sabiex il-passiġġieri b'indeboliment sensorju jkunu mogħtija l-ahjar informazzjoni dwar xi dewmien, għandhom jintużaw sistemi viżivi u awditivi, kif jixraq. ~~Għandu jkun possibbli għal p~~ Il-Persuni ☒ b'dizabbiltà ☒ u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa għandhom ikunu jistgħu jixtru l-biljetti minn fuq il-ferrovija mingħajr hłasijiet żejda. ⇒ Il-persunal għandu jinghata t-taħriġ kif xieraq biex ikun jista' jissodisfa l-htigijiet tal-persuni b'dizabbiltà u tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, l-aktar meta jkun qed

jaghtihom assistenza. Sabiex ikunu żgurati l-istess kundizzjonijiet tal-ivvjaġġar, dawn il-persuni għandhom jingħataw assistenza fl-istazzjonijiet u abbord f'kull hin meta joperaw il-ferroviji u mhux biss f'ċerti hinijiet tal-jum. ⇐

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 11
(adattat)
⇒ ġdid

- (16) L-imprizi ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet jenhtieg jikkunsidraw il-bżonnijiet ~~b'dizabbiltà~~ tal-persuni b'dizabbiltà u tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, permezz ta' konformità mat-TSIs għal persuni b'mobbiltà mnaqqsa, ~~sabiex jiżguraw li~~ Minbarra dan , b'konformità mar-regoli ~~tal-Komunità~~ tal-Unjoni dwar l-akkwist pubbliku, ⇒ b'mod partikolari d-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁸, ⇐ il-bini u l-vaguni kollha ~~jkunu~~ jenhtieg ikunu aċċessibbli billi progressivament jitnehhew l-ostakli fiżiċi u t-tfixkil funzjonali meta jinxtara materjal ġdid jew isir xogħol ta' kostruzzjoni jew xogħol maġġuri ta' rinnovazzjoni.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 14
(adattat)
⇒ ġdid

- (17) Hu mixtieq li dan ir-Regolament johloq sistema ta' kumpens għall-passiġġieri fil-każ ta' dewmien, li hija marbuta mar-responsabbiltà tal-impriza ferrovjarja, fuq l-istess bażi bħas-sistema internazzjonali pprovduta mill-COTIF u b'mod partikolari ~~l-Appendiċi CIV~~ r-Regoli Uniformi CIV tagħha dwar id-drittijiet tal-passiġġieri. ⇒ F'każ ta' dewmien fit-tul ta' servizz tal-passiġġieri, l-imprizi ferrovjarji jenhtieg jagħtu kumpens lill-passiġġieri skont persentaġġ tal-prezz tal-biljett. ⇐

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 12
⇒ ġdid

- (18) L-imprizi ferrovjarji għandhom ikunu obbligati li jkunu assigurati, jew li jagħmlu arrangamenti ekwivalenti, għar-responsabbiltà tagħhom lejn il-passiġġieri tal-ferroviji fil-każ ta' incident. ~~L-inqas ammont ta' assigurarazzjoni għall-imprizi ferrovjarji għandu jkun is-sugġett għal revizzjoni fil-futur.~~ ⇒ Jekk l-Istati Membri jistabbilixxu ammont massimu ta' kumpens għad-danni f'każ ta' mewt ta' passiġġieri jew korrimenti personali ta' passiġġieri, dak l-ammont tal-inqas jenhtieg ikun daqs l-ammont stabbilit fir-Regoli Uniformi CIV. ⇐

⁸ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65).

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 13

- (19) Id-drittijiet imsaħħa ta' kumpens u ta' assistenza fil-każ ta' dewmien, konnessjoni li ma ntlahqitx jew kancellazzjoni għandhom iwasslu għal inċentivi akbar għas-suq tal-passiġġieri tal-ferroviji, għall-benefiċċju tal-passiġġieri.

↓ gdid

- (20) F'każ ta' dewmien, il-passiġġieri għandhom jingħataw alternattivi għal kontinwazzjoni tat-trasport jew għal ridirezzjonar tar-rotta b'kundizzjonijiet tat-trasport komparabbli. F'dan il-każ jenhtieg jitlew l-htigijiet tal-persuni b'dizabbiltà u tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa.
- (21) Izda l-impriza ferrovjarja ma jenhtieg tkun obligata thallas kumpens jekk turi li d-dewmien sehh minhabba kundizzjonijiet severi tat-temp jew minhabba diżastri naturali kbar li pperikolaw l-operazzjoni sikura tas-servizzi. Kull każ bhal dan jenhtieg ikollu l-karattru ta' katastrofi naturali eċċezzjonali, kif distint mill-kundizzjonijiet normali u stagunali tat-temp, bhal ngħidu aħna l-maltempati tal-harifa jew l-gharghar urbani regolari li jsehh bil-mareat jew meta jinhall is-silg. L-imprizi ferrovjarji jenhtieg juru li la setghu jwassru u lanqas jevitaw id-dewmien anki meta jkunu hadu l-mizuri ragonevoli kollha.
- (22) F'koperazzjoni mal-amministraturi tal-infrastruttura u l-imprizi ferrovjarji, l-amministraturi tal-istazzjonijiet jenhtieg ihejju pjaniet ta' kontingenza biex kemm jista' jkun inaqqsu l-impatt tal-interruzzjonijiet il-kbar billi lill-passiġġieri jagħtuhom informazzjoni xierqa u attenzjoni.
- (23) Dan ir-Regolament m'ghandux jillimita d-drittijiet tal-imprizi ferrovjarji milli jitolbu kumpens minghand xi persuna, inkluż minghand xi partijiet terzi, skont il-ligi nazzjonali applikabbli.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 15

- (24) Meta Stat Membru jagħti eżenzjoni lill-imprizi ferrovjarji mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, hu għandu jheggeg lill-imprizi ferrovjarji, f'konsultazzjoni mal-organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw lill-passiġġieri, biex idahhlu fis-sehh arrangamenti għall-kumpens u għall-assistenza f'każ ta' interruzzjonijiet kbar fis-servizz ferrovjarju tal-passiġġieri.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 16

- (25) Hu mixtieq ukoll li l-vittmi tal-inċidenti u dawk li jiddependu fuqhom ikunu mehlusa minn preokkupazzjonijiet finanzjarji għaž-żmien qasir fil-perjodu eżatt wara l-incident.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 17

- (26) Hu fl-interess tal-passiġġieri tal-ferroviji li jittiehdu l-miżuri xierqa, bi ftehim ma' l-awtoritajiet pubbliċi, biex jiżguraw is-sigurtà personali tagħhom fl-istazzjonijiet kif ukoll fuq il-ferroviji.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 18

- (27) Il-passiġġieri ferrovjarji għandhom ikunu jistgħu jressqu lment lil kwalunkwe impriza ferrovjarja involuta dwar id-drittijiet u l-obbligi mogħtija minn dan ir-Regolament, u għandhom ikun intitolati li jirċievu twegiba fi żmien raġonevoli.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 19
⇒ ġdid

- (28) L-imprizi ferrovjarji ⇒ u l-amministraturi tal-istazzjonijiet ⇔ għandhom jiddefinixxu l-istandards tal-kwalità tas-servizz għas-servizzi tal-passiġġieri tal-ferroviji, ⇒ jagħmluhom disponibbli għall-pubbliku, ⇔ jamministrawhom u jimmonitorjawhom.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 20

~~Il-kontenut ta' dan ir-Regolament għandu jkun rivedut fir-rigward tal-aġġustament ta' ammonti finanzjarji għall-inflazzjoni u fir-rigward tar-rekwiżiti ta' informazzjoni u tal-kwalità tas-servizz fid-dawl tal-iżviluppi fis-suq kif ukoll fid-dawl tal-effetti ta' dan ir-Regolament fuq il-kwalità tas-servizz.~~

↓ ġdid

- (29) Biex jinżamm livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur fit-trasport ferrovjarju, għandu jkun meħtieġ li l-Istati Membri jinnominaw Korpi Nazzjonali tal-Infurzar biex isegwu mill-qrib u jinfurzar dan ir-Regolament fil-livell nazzjonali. Dawk il-Korpi għandhom ikunu jistgħu jieħdu bosta miżuri ta' infurzar. Il-passiġġieri jenħtieġ ikunu jistgħu jressqu l-ilmenti tagħhom quddiem dawn il-korpi dwar l-allegat ksur tar-Regolament. Biex ikun żgurat li dawn l-ilmenti jiġu trattati b'mod sodisfaċenti, il-korpi jenħtieġ jikkoperaw ukoll bejniethom.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 21
(adattat)
⇒ ġdid

- (30) ⇒ L-ipproċessar tad-dejta personali jenhtieg isir skont il-liġi tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-dejta personali, b'mod partikolari ⇐ ~~Dan ir-Regolament għandu jkun minghajn preġudizzju-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁹ għad Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995, dwar il-harsien tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' informazzjoni personali u dwar il-moviment hieles ta' informazzjoni bhal din¹⁰.~~
-

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 22

- (31) L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu penali applikabbli għall-ksur ta' dan ir-Regolament u jiżguraw li dawn il-penali jiġu applikati. Il-penali, li jistgħu jinkludu l-hlas ta' kumpens lill-persuna inkwistjoni, jenhtieg ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.
-

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 23
(adattat)

- (32) Peress li l-għanijiet ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-iżvilupp tal-ferroviji ☒ tal-Unjoni ☒ ~~tal-Komunità~~ u l-introduzzjoni tad-drittijiet tal-passiġġieri, ma jistgħux jintlaħqu biżżejjed mill-Istati Membri u għalhekk jistgħu jintlaħqu ahjar ☒ fil-livell tal-Unjoni ☒ ~~fuq livell Komunitarju~~, ☒ l-Unjoni ☒ ~~il-Komunità~~ tista' tadotta miżuri skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak mehtieg biex jintlaħqu dawk l-għanijiet.
-

↓ ġdid

- (33) Sabiex ikun żgurat livell għoli ta' protezzjoni tal-passiġġieri, is-setgħa li tadotta atti b'konformità mal-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għandha tingħata lill-Kummissjoni biex temenda l-Annessi I, II, u III tar-Regoli Uniformi CIV, l-informazzjoni minima li għandhom jagħtu l-impriżi ferrovjarji u l-bejjiegħa tal-biljetti, dwar l-istandards minimi tal-kwalità tas-servizz, u biex taġġusta l-ammonti finanzjarji msemmija f'dan ir-Regolament skont l-inflazzjoni. Hu partikolarment importanti li waqt il-hidma preparatorja, il-Kummissjoni tagħmel
-

⁹ Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar tad-dejta personali u dwar il-moviment liberu ta' tali dejta, u li jhassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Generali dwar il-Protezzjoni tad-Dejta) (GU L 119, 4.5.2016, p. 1).

¹⁰ ~~GU L 281, 23.11.1995, p. 31. Id-Direttiva kif emendata bir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 (GU L 284, 31.10.2003, p. 1).~~

konsultazzjonijiet xierqa, inkluż fil-livell ta' esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet isiru b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Ligijiet¹¹. B'mod partikolari, biex tkun żgurata l-istess parteċipazzjoni waqt it-thejjija tal-atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin mal-esperti tal-Istati Membri, u b'mod sistematiku l-esperti tagħhom ikollhom aċċess għal-laqgħat tal-gruppi ta' esperti tal-Kummissjoni li jitrattaw it-thejjija tal-atti delegati.

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 25
(adattat)

~~L-imprizi ferrovjarji fi whud mill-Istati Membri jistgħu jsibu diffikultà fl-applikazzjoni tas-shuhija tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament fid-dhul fis-sehh tiegħu. Għaldaqstant, l-Istati Membri għandhom ikunu kapaċi jagħtu eżenzjonijiet temporanji mill-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għal servizzi domestiċi tal-passiġġieri bil-ferrovija ta' distanzi twal. L-eżenzjoni temporanja, madankollu, m'għandhiex tapplika għad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament li jagħtu lill-persuni b'diżabbiltà jew lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa aċċess għall-ivvjagġar bil-ferrovija, u għad-dritt ta' dawk li jixtiequ li jixtru biljetti għall-ivvjagġar bil-ferrovija li jagħmlu dan mingħajr diffikultjiet żejda, u lanqas għal dawk id-dispożizzjonijiet dwar ir-responsabbiltà tal-imprizi ferrovjarji fir-rigward tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom, ir-rekwiżit li l-imprizi jkunu assigurati b'mod xieraq, u r-rekwiżit li dawk l-imprizi jiehdu miżuri xierqa biex jiżguraw s-sigurtà personali tal-passiġġieri fl-istazzjonijiet ferrovjarji u fuq il-ferroviji u biex jimmaniġġaw ir-riskju.~~

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 26

~~Is-servizzi ferrovjarji urbani, suburbani u reġjonali tal-passiġġieri għandhom natura differenti mis-servizzi fuq distanzi twal. Għalhekk, bl-eżenzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet li għandhom japplikaw għas-servizzi ferrovjarji kollha tal-passiġġieri fil-Komunità kollha, l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jagħtu eżenzjonijiet mill-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għal servizzi ferrovjarji urbani, suburbani u reġjonali tal-passiġġieri.~~

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 27

~~Il-miżuri neċessarji għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jigu addottati skont id-Deċizzjoni tal-Kunsill Nru 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċizzju ta' poteri ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni¹².~~

¹¹ ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

¹² ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. Id-Deċizzjoni kif emendata mid-Deċizzjoni 2006/512/KE (ĠU L 200, 22.7.2006, p. 11).

↓ 1371/2007/KE, il-premessa 28

~~B'mod partikolari, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta miżuri ta' implimentazzjoni. Billi dawn il miżuri huma ta' ambitu ġenerali, u huma mfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament jew sabiex jissupplimenawh b'elementi ġodda mhux essenzjali, huma għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura regolatorja bi skrutinju stipulata fl-Artikolu 5a tad-Deċiżjoni 1999/468/KE,~~

↓ ġdid

(34) Dan ir-Regolament jirrispetta d-drittijiet fundamentali u josserva l-prinċipji rikonoxxuti fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-Artikoli 21, 26, 38 u 47 li jikkonċernaw, rispettivament, il-projbizzjoni ta' kull forma ta' diskriminazzjoni u l-integrazzjoni ta' persuni b'dizabbiltà, livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumaturi, u d-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess ġust. Dan ir-Regolament għandu jiġi applikat mill-qrati tal-Istati Membri b'rispett sħiħ ta' dawn id-drittijiet u l-prinċipji.

↓ 1371/2007/KE (adattat)

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

Is-sugġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi r-regoli applikabbli għat-trasport ferrovjarju fir-rigward ta' dan li ġej:

~~(a) l-informazzjoni li trid tingħata mill-imprizi ferrovjarji, il-konkluzjoni ta' kuntratti ta' trasport, il-ħruġ ta' biljetti u l-implimentazzjoni ta' Sistema ta' Informazzjoni u Riżervazzjoni Kompjuterizzata għat-Trasport Ferrovjarju,~~

↓ ġdid

(a) in-nondiskriminazzjoni bejn il-passiġġieri fir-rigward tal-kundizzjonijiet tat-trasport;

↓ 1371/2007/KE

(b) ir-responsabbiltà tal-imprizi ferrovjarji u l-obbligi tagħhom tal-assigurazzjoni għall-passiġġieri u għall-bagalji tagħhom;

~~(c) l-obbligi tal-imprizi ferrovjarji fir-rigward tal-passiġġieri f'każ ta' dewmien;~~

↓ ġdid

(c) id-drittijiet tal-passiġġieri f'każ ta' incidenti li jirriżultaw mill-użu tas-servizzi ferrovjarji u li jikkawwaw mewt ta' passiġġier jew korriment personali ta' passiġġier jew telf ta' bagalja ta' passiġġier jew dannu lil bagalja ta' passiġġier;

(d) id-drittijiet tal-passiġġieri f'każ ta' kancellazzjoni jew dewmien;

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

⇒ (e) l-informazzjoni minima ⇐ li għandha tingħata lill-passiġġieri;

~~(d)~~ ~~il-protezzjoni tal-passiġġieri~~ ⇒ in-nondiskriminazzjoni kontra l-persuni b'dizabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa ⇐ , u l-assistenza ⇒ obbligatorja ⇐ ~~għalihom~~ lill-persuni b'dizabbiltà b'dizabbiltà u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa ~~li jivvjaggaw bil-ferrovja;~~

~~(e)~~ id-definizzjoni u l-monitoraġġ tal-istandards tal-kwalità tas-servizzi; u l-immaniġġar tar-riskji għas-sigurtà personali tal-passiġġieri; ~~;~~

~~(h)~~ it-trattament tal-ilmenti; ~~;~~

~~(f)~~ ir-regoli ġenerali dwar l-infurzar.

Artikolu 2

Il-kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament għandu japplika għall-vjaġġi u s-servizzi ferrovjarji ~~kolha~~ domestiċi u internazzjonali fil-Komunità ~~kolha~~ fl-Unjoni provduti minn impriza ferrovjarja waħda jew aktar li jkunu liċenzjati skont id-Direttiva

2012/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹³ id-Direttiva tal-Kunsill 95/18/KE tad-19 ta' Gunju 1995 dwar il-liċenzjar ta' imprizi ferrovjarji¹⁴.

~~2. Dan ir-Regolament ma japplikax għal imprizi ferrovjarji u għal servizzi tat-trasport li m'għandhomx liċenzja skont id-Direttiva 95/18/KE.~~

~~3. Mad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, l-Artikoli 9, 11, 12, 19, 20(1) u 26 għandhom japplikaw għas-servizzi ferrovjarji tal-passiġġieri kollha fil-Komunità kollha.~~

~~4. Bl-eżċezzjoni tad-dispożizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 3, Stat Membru jista', fuq bażi trasparenti u mhux diskriminatorja, jagħti eżenzjoni għal perjodu ta' mhux aktar minn hames snin, li jista' jiġġedded darba għal perjodu massimu ta' hames snin, mill-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għal servizzi domestiċi tal-passiġġieri bil-ferrovija.~~

~~5. Bl-eżċezzjoni tad-dispożizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, Stat Membru jista' jagħti eżenzjoni mill-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għal servizzi ferrovjarji urbani, suburbani u reġjonali tal-passiġġieri. Sabiex jagħmlu distinzjoni bejn servizzi ferrovjarji urbani, suburbani u reġjonali tal-passiġġieri, l-Istati Membri għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li jinsabu fid-Direttiva tal-Kunsill 91/440/KEE tad-29 ta' Lulju 1991 dwar l-iżvilupp tal-linji tal-ferrovija tal-Komunità¹⁵. Fl-applikazzjoni ta' dawn id-definizzjonijiet, l-Istati Membri għandhom jużaw il-kriterji li ġejjin: distanza, frekwenza tas-servizzi, numru ta' waqfiet skedati, vaguni użati, skemi ta' tikkettar, varjazzjonijiet fin-numri ta' passiġġieri bejn servizzi f'perjodi ta' traffiku intens u perjodi ta' traffiku mhux intens, kodiċi tal-ferroviji u orarji.~~

~~6. Għal perjodu massimu ta' hames snin, Stat Membru jista', fuq bażi trasparenti u nondiskriminatorja, jagħti eżenzjoni li tista' tiġġedded minn dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għal ċerti servizzi jew vjaġġi minhabba li parti konsiderevoli mis-servizz ferrovjarju, li jinkludi għall-inqas waqfa waħda prevista fi stazzjon, tinhadem barra l-Komunità.~~

~~7. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni b'eżenzjonijiet mogħtija skont il-paragrafi 4, 5 u 6. Il-Kummissjoni għandha tiegħu azzjoni xierqa jekk tali eżenzjoni titqies li mhix skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu. Sa mhux iktar tard mit-3 ta' Diċembru 2014, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport dwar eżenzjonijiet mogħtija skont il-paragrafi 4, 5, u 6.~~

↓ gdid

2. Soġġetti għall-paragrafu 4, l-Istati Membri jistgħu jeżentaw is-servizzi li ġejjin mill-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament:
- (a) is-servizzi ferrovjarji urbani, suburbani u reġjonali tal-passiġġieri kif imsemmi fid-Direttiva 2012/34/UE, għajr is-servizzi transfruntieri fl-Unjoni;

¹³ GU L 343, 14.12.2012, p. 32.

¹⁴ GU L 143, 27.6.1995, p. 70. Id-Direttiva kif l-aħhar emendata mid-Direttiva 2004/49/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (GU L 164, 30.4.2004, p. 44).

¹⁵ GU L 237, 24.8.1991, p. 25. Id-Direttiva kif emendata l-aħhar mid-Direttiva tal-Kunsill 2006/103/KE (GU L 363, 20.12.2006, p. 344).

- (b) is-servizzi ferrovjarji internazzjonali tal-passiġġieri li parti konsiderevoli minnhom, inkluż minn tal-inqas waqfa waħda prevista fi stazzjon, issir barra l-Unjoni, u diment li d-drittijiet tal-passiġġieri jkunu żgurati kif xieraq skont il-liġi nazzjonali rilevanti fit-territorju tal-Istat Membru li jagħti l-eżenzjoni.
3. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bl-eżenzjonijiet mogħtija skont il-punti (a) u (b) tal-paragrafu 2, u dwar l-adegwatezza tal-liġi nazzjonali tagħhom fit-territorju tagħhom għall-finijiet tal-punt (b) tal-paragrafu 2.
4. L-Artikoli 5, 10, 11 u 25 u l-Kapitolu V għandhom japplikaw għas-servizzi ferrovjarji kollha tal-passiġġieri msemmija fil-paragrafu 1, inkluż is-servizzi eżentati skont il-punti (a) u (b) tal-paragrafu 2.

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ gdid

Artikolu 3

Id-definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw dawn id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) “impriza ferrovjarja” tfisser impriza ferrovjarja kif definita fl-Artikolu ~~2~~ 3(1) tad-Direttiva ~~2001/14/KE~~¹⁶ 2012/34/UE, u kwalunkwe impriza pubblika jew privata, li l-attività tagħha hi li tipprovdi trasport tal-merkanzija u/jew tal-passiġġieri bil-ferrovija fuq il-bażi li l-impriza għandha tiżgura l-gbid; din tinkludi wkoll lill-imprizi li jipprovdu biss il-gbid;
- (2) “trasportatur” tfisser l-impriza ferrovjarja kuntrattwali li magħha l-passiġġier ikkonkluda l-kuntratt ta' trasport jew serje ta' imprizi ferrovjarji suċċessivi li jinżammu responsabbli abbażi ta' dan il-kuntratt;
- (3) “trasportatur sostitut” tfisser impriza ferrovjarja, li ma kkonkludietx il-kuntratt ta' trasport mal-passiġġier, iżda li lilha l-impriza ferrovjarja li hi parti għall-kuntratt fdat, bis-shih jew parzjalment, it-tweġġ ta' trasport bil-ferrovija;
- (4) “amministratur tal-infrastruttura” tfisser ⇨ amministratur tal-infrastruttura ⇩ kwalunkwe korp jew impriza li huma responsabbli b'mod partikolari għall-istabbiliment u għall-manteniment ta' infrastruttura ferrovjarja, jew ta' parti minnha, kif definit fl-Artikolu 3 tad-Direttiva 91/440/KEE 2012/34/UE, li jista' wkoll jinkludi l-amministrazzjoni ta' sistemi tal-kontroll u tas-sikurezza tal-infrastruttura; il-funzjonijiet tal-amministratur tal-infrastruttura fuq netwerk jew fuq parti minn netwerk jistgħu jiġu allokati lil korpi jew imprizi differenti;

¹⁶ ~~Id-Direttiva 2001/14/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2001 dwar l-allokazzjoni ta' kapacità ta' infrastruttura tal-ferroviji u t-tqegħid ta' pizijiet għall-użu ta' infrastruttura tal-ferroviji (ĠU L 75, 15.3.2001, p. 29). Id-Direttiva kif emendata l-aħħar mid-Direttiva 2004/49/KE.~~

- (~~53~~) “amministratur tal-istazzjon” tfisser entità organizzattiva fi Stat Membru, li ngħatat ir-responsabbiltà għall-amministrazzjoni ta’ stazzjon ferrovjarju u li tista’ tkun l-amministratur tal-infrastruttura;
- (~~64~~) “operatur tal-vjaġġi” tfisser organizzatur jew bejjiegh, minbarra impriza ferrovjarja, skont it-tifsira tal-Artikolu ~~23~~, il-punti ~~(2)~~(8) u ~~(3)~~ (9) tad-Direttiva ~~90/314/KEE~~¹⁷ (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁸;
- (~~75~~) “bejjiegh tal-biljetti” tfisser kull bejjiegh bl-imnut ta’ servizzi tat-trasport ferrovjarju li jikkonkludi kuntratti ta’ trasport u li jbigħ biljetti f’isem impriza ferrovjarja jew għalih innifsu;
- (~~86~~) “kuntratt ta’ trasport” tfisser kuntratt ta’ trasport bi ħlas jew mingħajr ħlas bejn impriza ferrovjarja jew bejjiegh tal-biljetti u l-passiġġier għall-ghoti ta’ servizz tat-trasport wiehed jew aktar;
- (~~97~~) “riżervazzjoni” tfisser awtorizzazzjoni, fuq il-karti jew b’forma elettronika, li tagħti d-dritt għal trasport soġġett għal arrangamenti personalizzati ta’ trasport ikkonfermati minn qabel;
- (~~108~~) “biljetti globali” tfisser biljett jew biljetti li jirrappreżentaw kuntratt ta’ trasport uniku għal servizzi ferrovjarji suċċessivi ~~mhaadma~~ mogħtija minn impriza ferrovjarja waħda jew aktar;

↓ ġdid

- (9) “servizz” tfisser servizz tat-trasport ferrovjarju tal-passiġġieri li jopera bejn stazzjonijiet ferrovjarji jew waqfiet skont skeda tal-hinijiet;
- (10) “vjaġġ” tfisser il-ġarr ta’ passiġġieri bejn stazzjon tat-tluq u stazzjon tal-wasla skont kuntratt ta’ trasport uniku;

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

- (11) “servizz domestiku tal-passiġġieri bil-ferrovija” tfisser servizz ferrovjarju tal-passiġġieri li ma jaqsamx fruntiera ta’ Stat Membru;
- ⇒ (12) “servizz internazzjonali tal-passiġġieri bil-ferrovija” tfisser servizz internazzjonali tal-passiġġieri bil-ferrovija kif definit fl-Artikolu 3(5) tad-Direttiva 2012/34/UE; ⇐

¹⁷ ~~Id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE tat-13 ta’ Ġunju 1990 dwar il-vjaġġi kollox kompriż (package travel), il-vaganzi kollox kompriż u t-tours kollox kompriż (GU L 158, 23.6.1990, p. 59).~~

¹⁸ Id-Direttiva (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta’ Novembru 2015 dwar pakketti tal-ivvjaġġar u arrangamenti tal-ivvjaġġar marbuta, li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE (GU L 326, 11.12.2015, p. 1).

~~(13)~~ “dewmien” tfisser id-differenza fil-hin bejn il-hin meta l-passiġġier kien previst jasal skont il-hinijiet ippubblikati u l-hin tal-wasla proprja jew mistenni tiegħu jew tagħha fl-aħħar stazzjon tad-destinazzjoni .

~~(14)~~ “pass tal-ivvjaġġar” jew “biljett staġunali” tfisser biljett għal numru bla limitu ta’ vjaġġi li jipprovdi lid-detentur awtorizzat bi vjaġġar ferrovjarju fuq rotta jew netwerk partikolari matul perjodu speċifiku;

↓ ġdid

(15) “konnessjoni li ma ntlahqitx” tfisser sitwazzjoni fejn passiġġier jitlef servizz wieħed jew aktar waqt vjaġġ minhabba dewmien jew kancellazzjoni ta’ servizz preċedenti wieħed jew aktar;

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

~~(14) “Sistema ta’ Informazzjoni u Rizervazzjoni Kompjuterizzata għat-Trasport Ferrovjarju (CIRSRT)” tfisser sistema kompjuterizzata li fiha informazzjoni dwar servizzi ferrovjarji offruti minn imprizi ferrovjarji; l-informazzjoni mażżuna f’CIRSRT dwar is-servizzi tal-passiġġieri għandha tinkludi informazzjoni dwar:~~

~~(a) l-iskedi u l-hinijiet tas-servizzi tal-passiġġieri;~~

~~(b) id-disponibbiltà tas-seats fis-servizzi tal-passiġġieri;~~

~~(c) in-nollijiet u kundizzjonijiet speċjali;~~

~~(d) l-aċċessibbiltà tal-ferroviji għall-persuni b’dizabbiltà u għall-persuni b’mobbiltà mnaqqa;~~

~~(e) il-faċilitajiet għal rizervazzjonijiet jew għal hrug ta’ biljetti jew ta’ biljetti globali sal-punt kemm uħud minn dawn il-faċilitajiet jew il-faċilitajiet kollha huma disponibbli għall-utenti;~~

~~(1516) “b’dizabbiltà persuna b’dizabbiltà ” jew u “persuna b’mobbiltà mnaqqa” tfisser kull persuna li l-mobbiltà tagħha meta tuża t-trasport hija mnaqqa minhabba kwalunkwe li għandha indeboliment fiżiku ~~dizabbiltà fiżika~~ (li toqot is-sensi jew il-lokomozzjoni, mentali, intellettuali ~~dizabbiltà~~ jew li jolqot is-sensi permanenti jew temporanju), jew kwalunkwe kawża oħra ta’ ~~dizabbiltà~~, ⇒ li, meta tiltaqa’ ma’ bosta ostakli, jista’ jfixkilha milli tuża t-trasport bis-shih u b’mod effettiv bħall-passiġġieri l-oħra ⇐ jew minhabba li l-mobbiltà tagħha meta tuża t-trasport tonqos minhabba l-età, u li s-sitwazzjoni tagħha teħtieġ attenzjoni xierqa u adattament għall-htigijiet partikolari tagħha tas-servizzi disponibbli għall-passiġġieri kollha;~~

~~(1617) “Kundizzjonijiet Ġenerali tat-Trasport” tfisser il-kundizzjonijiet tat-trasportatur tal-impriza ferrovjarja fil-forma ta’ kundizzjonijiet ġenerali jew tariffi legalment fis-seħh f’kull Stat Membru u li saru parti integrali minnu permezz tal-konkluzjoni tal-kuntratt ta’ trasport;~~

(~~17~~18) “vettura” tfisser vettura bil-mutur jew karru li jingarru fl-okkażjoni tat-trasport tal-passiġġieri;

↓ ġdid

(19) “Regoli Uniformi CIV” tfisser ir-Regoli Uniformi li jikkoncernaw il-Kuntratt ghat-Trasport Internazzjonali ta’ Passiġġieri u Bagalji bil-Ferrovija (CIV), kif stipulat fl-Appendiċi A tal-Konvenzjoni dwar il-Ġarr Internazzjonali bil-Ferrovija (COTIF).

↓ 1371/2007/KE

KAPITOLU II

II-kuntratt tat-trasport, l-informazzjoni u l-biljetti

Artikolu 4

II-kuntratt ta’ trasport

Sogġetti għad-Dispożizzjonijiet ta’ dan il-Kapitolu, il-konkluzjoni u l-prestazzjoni ta’ kuntratt ta’ trasport u l-għoti tal-informazzjoni u tal-biljetti għandhom ikunu rregolati mid-Dispożizzjonijiet tat-Titolu II u tat-Titolu III tal-Anness I.

↓ ġdid

Artikolu 5

Kundizzjonijiet nondiskriminatorji tal-kuntratt ta’ trasport

Mingħajr preġudizzju għat-tariffi soċjali, l-impriżi ferrovjarji u l-bejjiegha tal-biljetti għandhom joffru kundizzjonijiet kuntrattwali u tariffi lill-pubbliku generali mingħajr diskriminazzjoni diretta jew indiretta minhabba n-nazzjonalità jew ir-residenza tal-klijent aħhari jew minhabba l-post tal-istabbiliment tal-impriża ferrovjarja jew tal-bejjiegh tal-biljetti fl-Unjoni.

Artikolu ~~5~~ 6

Ir-roti

~~L-imprizi ferrovjarji għandhom jippermettu lill-passiġġieri għandhom ikunu intitolati li jidher jrikkbu r-roti abbord fuq il-ferrovija, meta jkun xieraq, bi hlas ⇒ raġonevoli ⇐. jekk ikunu faċli biex tiskarigga, jekk dan ma jaffettwax hazin is-servizz ferrovjarju speċifiku, u jekk il-vetturi ferrovjarji jkun jippermettu dan. ⇐ Dawn għandhom iżommu għajnejhom fuq ir-roti tagħhom matul il-vjaġġ u jiżguraw li ma jkunux ta' inkonvenjenza u li ma jikkawżaw l-ebda dannu lill-passiġġieri l-oħrajn, lit-tagħmir tal-mobbiltà, lill-bagalji jew lill-operazzjonijiet ferrovjarji. Il-ġarr tar-roti jista' jiġi rrifjutat jew ristrett minhabba s-sikurezza jew minhabba raġunijiet operazzjonali, diment li l-imprizi ferrovjarji, il-bejjiegha tal-biljetti, l-operaturi turistiċi u, fejn xieraq, l-amministraturi tal-istazzjonijiet javżaw lill-passiġġieri bil-kundizzjonijiet għal dan ir-rifjut jew għal din ir-restrizzjoni skont ir-Regolament (UE) Nru 454/2011. ⇐~~

Artikolu ~~6~~ 7

Esklużjoni tar-rinunzji u stipulazzjoni tal-limiti

1. L-obbligi lejn il-passiġġieri skont dan ir-Regolament ma jistgħux jiġu limitati jew rinunzjati, b'mod partikolari permezz ta' xi deroga jew klawżola restrittiva fil-kuntratt ta' trasport.
2. L-imprizi ferrovjarji jistgħu joffru kundizzjonijiet kuntrattwali aktar favorevoli lill-passiġġieri mill-kundizzjonijiet innizzla f'dan ir-Regolament.

Artikolu ~~7~~ 8

L-obbligu li tinghata informazzjoni dwar il-waqfien tas-servizzi ferrovjarji

L-imprizi ferrovjarji, jew meta jkun xieraq, l-awtoritajiet kompetenti responsabbli għall-kuntratt tas-servizz ferrovjarju pubbliku għandhom jipubblikaw b'mezzi xierqa, ⇒ inkluż b'formati aċċessibbli għall-persuni b'diżabbiltà skont ir-rekwiżiti tal-aċċessibbiltà stabbiliti fid-Direttiva XXX¹⁹, ⇐ u qabel l-implimentazzjoni tagħhom, id-deċiżjonijiet li jitwaqqfu s-servizzi ⇒ kemm jekk b'mod permanenti jew b'mod temporanju ⇐.

Artikolu ~~8~~ 9

L-informazzjoni dwar l-ivvjaġġar

¹⁹ Id-Direttiva XXX dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet, tar-regolamenti u tad-dispożizzjonijiet amministrattivi tal-Istati Membri fir-rigward tar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (l-Att Ewropew dwar l-Aċċessibbiltà) (GU L X, X.X.XXXX, p. X).

1. ~~Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 10, l-il-imprizi ferrovjarji u l-bejjieġha tal-biljetti li joffru kuntratti ta' trasport f'isem impriza ferrovjarja waħda jew aktar għandhom jipprovdu lill-passiġġier, fuq talba tiegħu, minn tal-inqas l-informazzjoni mnizzla fl-Anness II, il-Parti I fir-rigward tal-vjaġġi li għalihom jiġi offrut kuntratt ta' trasport mill-impriza ferrovjarja konċernata. Il-bejjieġha tal-biljetti li joffru kuntratti ta' trasport għalihom infushom, u l-operaturi tal-vjaġġi, għandhom jipprovdu din l-informazzjoni meta tkun disponibbli.~~
2. L-imprizi ferrovjarji ⇨ u, meta possibbli l-bejjieġha tal-biljetti ⇨ għandhom jipprovdu lill-passiġġier waqt il-vjaġġ ⇨ , inkluż fl-istazzjonijiet ta' konnessjoni, ⇨ minn tal-inqas l-informazzjoni mnizzla fl-Anness II, il-Parti II.
3. L-informazzjoni imsemmija fil-paragrafi 1 u 2 għandha tingħata bl-aktar format xieraq ⇨ inkluż billi jintużaw teknoloġiji aġġornati tal-komunikazzjoni ⇨. Għandha tingħata attenzjoni partikolari ~~f'dan ir-rigward għall-htijiet ta' nies b'nuqqas ta' smiġh jew ta' dawl~~ ⇨ biex ikun żgurat li din l-informazzjoni tkun aċċessibbli għall-persuni b'diżabbiltà skont ir-rekwiżiti tal-aċċessibilità stabbiliti fid-Direttiva XXX u fir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 454/2011 ⇨.

⇩ ġdid

4. L-amministraturi tal-istazzjonijiet u l-amministraturi tal-infrastruttura għandhom jagħmlu disponibbli d-dejta ta' hin reali dwar il-ferroviji, anki dwar dawk is-servizzi mhaddma minn imprizi ferrovjarji oħrajn, għall-imprizi ferrovjarji u għall-bejjieġha tal-biljetti b'mod mhux diskriminatorju.

⇩ 1371/2007/KE (adattat)
⇨ ġdid

Artikolu ~~9~~ 10

Id-disponibbiltà tal-biljetti, biljetti globali u r-rizervazzjonijiet

1. L-imprizi ferrovjarji u l-bejjieġha tal-biljetti għandhom joffru, ~~fejn disponibbli,~~ biljetti ☒ u, meta disponibbli, ☒ biljetti globali u rizervazzjonijiet. ⇨ Dawn għandhom jagħmlu l-almu kollu tagħhom biex joffri biljetti globali, anki għall-vjaġġi li jaqsmu l-fruntieri u li jinvolvu aktar minn impriza ferrovjarja waħda. ⇨
2. Minghajr preġudizzju għall-paragrafi 3 u 4, l-imprizi ferrovjarji ⇨ u l-bejjieġha tal-biljetti ⇨ għandhom jiddistribwixxu l-biljetti lill-passiġġieri permezz ta' minn tal-inqas wiehed mill-punti tal-bejgħ li ġejjin:
 - (a) mill-uffiċċji tal-biljetti jew bil-magni ~~tal-bejgħ~~ ☒ tal-biljetti ☒;
 - (b) bit-telefown, bl-internet jew b'xi teknoloġija tal-informatika oħra disponibbli b'mod wiesa';
 - (c) abbord il-ferroviji.

~~3. Minghajr prehudizzju għall-paragrafi 4 u 5, ⇒ L-Istati Membri jistghu jeżigu li ⇐ l-imprizi ferrovjarji għandhom iqassmu jipprovdu biljetti għas-servizzi pprovduti skont kuntratti ta' servizz pubbliku permezz ta' permezz ta' mill-aqas ⇒ aktar minn punt ⇐ wiehed mill-punti tal-bejgħ li ġejjin.~~

~~(a) uffiċċji tal-biljetti jew magni tal-bejgħ;~~

~~(b) abbord il-ferroviji.~~

43. L-imprizi ferrovjarji għandhom joffru l-possibbiltà li jinkisbu biljetti għas-servizz rispettiv abbord il-ferrovija, diment li dan ma jkunx limitat jew miċhud minhabba raġunijiet marbuta mas-sigurtà jew ta' politika kontra l-frodi jew ta' riżervazzjoni ferrovjarja obbligatorja jew minhabba raġunijiet kummerċjali raġonevoli.

54. Meta ma jkunx hemm uffiċċju tal-biljetti jew ~~magna tal-bejgħ~~ magna tal-biljetti fl-istazzjon tat-tluq, il-passiġġieri għandhom ikunu infurmati fl-istazzjon:

(a) dwar il-possibbiltà li jixtru l-biljetti bit-telefown jew bl-internet jew abbord il-ferrovija, u dwar il-proċedura għal dan ix-xiri;

(b) dwar l-eqreb stazzjon tal-ferrovija jew post fejn hemm uffiċċju tal-biljetti u/jew magni ~~tal-bejgħ~~ tal-biljetti .

↓ ġdid

5. Meta ma jkunx hemm uffiċċju tal-biljetti jew magna tal-biljetti aċċessibbli fl-istazzjon tat-tluq, il-persuni b'diżabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa għandhom ikunu jistghu jixtru l-biljetti fuq il-ferrovija minghajr hłas żejded.

6. Meta l-passiġġier jirċievi biljetti separati għal vjaġġ wiehed li jinkludi servizzi ferrovjarji suċċessivi mhaddma minn impriza ferrovjarja waħda jew aktar, id-drittijiet tiegħu għall-informazzjoni, l-assistenza, l-ghajnuna u l-kumpens għandhom ikunu bħal dawk mogħtija bil-biljetti globali u jkopru l-vjaġġ kollu tat-tluq lejn id-destinazzjoni finali, għajr jekk il-passiġġier ikun informat b'mod espliċitu mod ieħor bil-miktub. B'mod partikolari, din l-informazzjoni għandha tiddikjara li meta l-passiġġier ma jilhaqx xi konnessjoni, dan ma jkunx intitolat għal assistenza jew kumpens abbażi tat-tul kollu tal-vjaġġ. L-oneru tal-prova li l-informazzjoni nġhatat għandha tkun f'idejn l-impriza ferrovjarja, l-aġent tagħha, l-operatur tal-vjaġġi jew il-bejjiegh tal-biljetti.

↓ 1371/2007/KE

~~Artikolu 10~~

~~L-informazzjoni dwar l-ivjaġġar u s-sistemi tar-riżervazzjoni~~

~~1. Sabiex jipprovdu l-informazzjoni u jehorġu l-biljetti msemmija f'dan ir-Regolament, l-imprizi ferrovjarji u l-bejjiegha tal-biljetti għandhom jagħmlu użu mis-CIRSRT, li trid tiġi stabbilita bil-proċeduri msemmija f'dan l-Artikolu.~~

~~2. L-Ispječifikazzjonijiet Tekniċi għall-Interoperabbiltà (TSI) msemmija fid-Direttiva 2001/16/KE għandhom jiġu applikati għall-finijiet ta' dan ir-Regolament.~~

~~3. Fuq proposta li għandha tiġi pprezentata mill-Agenzija Ferrovjarja Ewropea (ERA) il-Kummissjoni għandha tadotta t-TSI tal-applikazzjonijiet telematiċi għall-passiġġieri sat-3 ta' Diċembru 2010. It-TSI għandhom jippermettu l-ghoti ta' informazzjoni, imniżżel fl-Anness II, u l-hruġ ta' biljetti kif irregolat b'dan ir-Regolament.~~

~~4. L-imprizi ferrovjarji għandhom jadattaw is-CIRSRT tagħhom skont ir-rekwiziti mniżżla fit-TSI skont pjan ta' diffużjoni imniżżel f'dawn it-TSI.~~

~~5. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 95/46/KE, l-ebda impriża ferrovjarja kif ukoll bejjiegh tal-biljetti m'għandu jivvela informazzjoni personali dwar riżervazzjonijiet individwali lil imprizi ferrovjarji u/jew bejjiegha tal-biljetti oħra.~~

KAPITOLU III

IR-RESPONSABBILTÀ TAL-IMPRIZI FERROVJARJI GHALL-PASSIĠĠIERI U L-BAGALJI TAGHHOM

Artikolu 11

Dispożizzjonijiet dwar ir-responsabbiltà

Sogġetta għad-Dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu, u mingħajr preġudizzju għal-ligi nazzjonali applikabbli li tagħti lill-passiġġieri aktar kumpens għad-danni, ir-responsabbiltà tal-imprizi ferrovjarji fir-rigward tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom għandha tkun irregolata mill-Kapitoli I, III u IV tat-Titolu IV, it-Titolu VI u t-Titolu VII tal-Anness I.

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

Artikolu 12

L-assigurazzjoni u l-kopertura tar-responsabbiltà f'każ ta' mewt ta' passiġġier jew korriment personali ta' passiġġier

~~1. L-obbligu mniżżel fl-Artikolu 9 tad-Direttiva 95/18/KE safejn dan hu relatat mar-responsabbiltà għall-passiġġieri għandu jinfetchem li jehtieġ li l-impriza ferrovjarja għandha għandha tkun assicurata b'mod xieraq ⇒, skont l-Artikolu 22 tad-Direttiva~~

2012/34/UE u abbazi ta' valutazzjoni tar-riskji tagħha, ⇐ jew tagħmel arrangamenti ekwivalenti għal kopertura tar-responsabbiltajiet tagħha skont dan ir-Regolament.

~~2. Il-Kummissjoni għandha tipprezenta lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew rapport dwar l-istabbiliment ta' ammont minimu ta' assigurazzjoni għall-imprizi ferrovjarji sat 3 ta' Diċembru 2010. Jekk xieraq, dak ir-rapport għandu jiġi akkumpanjat minn proposti jew rakkomandazzjonijiet adegwati dwar din il-kwistjoni.~~

Artikolu 13

Il-ħlasijiet bil-quddiem

1. Jekk passigġier jinqatel jew iwegġa', l-impriza ferrovjarja kif imsemmi fl-Artikolu 26(5) tal-Anness I għandha mingħajr dewmien, u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard minn ħmistax-il jum wara li tkun giet stabbilita l-identità tal-persuna fiżika intitolata għall-kumpens, tagħmel dawn il-ħlasijiet bil-quddiem kif ikun jeħtieġ biex jintlaħqu l-aktar htigijiet immedjati b'mod proporzjonat għad-dannu mgarrab.
2. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1, il-ħlas bil-quddiem m'għandux ikun inqas minn EUR 21 000 għal kull passigġier f'każ ta' mewt.
3. Il-ħlas bil-quddiem ma jikkostitwix ammissjoni tar-responsabbiltà u jista' jitpaċa minn kwalunkwe somma mħallsa wara abbazi ta' dan ir-Regolament iżda ma jingħatax lura, ħlief fil-każijiet meta d-dannu jkun sar bin-negliġenza jew bi htija tal-passigġier jew meta l-persuna li rċeviet il-ħlas bil-quddiem ma kinitx il-persuna intitolata għall-kumpens.

Artikolu 14

Kontestazzjoni tar-responsabbiltà

Anke jekk l-impriza ferrovjarja tikkontesta r-responsabbiltà tagħha għall-korrimment fiżiku ta' passigġier li hi terfa', din għandha tagħmel kull sforz raġonevoli biex tassisti lill-passigġier li jkun qed jagħmel talba għall-kumpens għal dannu mingħand partijiet terzi.

KAPITOLU IV

ID-DEWMIEN, IL-KONNESSJONIJIET LI MA NTLAĦQUX U L-KANĊELLAZZJONIJIET

Artikolu 15

Ir-responsabbiltà għal dewmien, konnessjonijiet li ma ntlahqux u kanċellazzjonijiet

Sogġetta għad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu, ir-responsabbiltà tal-imprizi ferrovjarji fejn jidhlu dewmien, konnessjonijiet li ma ntlahqux u kancellazzjonijiet għandha tkun irregolata mill-Kapitolu II tat-Titolu IV tal-Anness I.

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ gdid

Artikolu 16

Ir-rimborż u r-ridirezzjonar tar-rota

1. F'każ li jkun hemm mistenni b'mod raġonevoli ⇒ , fil-post tat-tluq jew f'każ ta' konnessjonijiet li ma ntlahqux matul vjaġġ b'biljett globali, ⇐ li d-dewmien fil-wasla fid-destinazzjoni finali skont il-kuntratt ta' trasport se jkun aktar minn 60 minuta, il-passiġġier għandu minnufih jinghata l-għazla bejn ☒ wahda minn dawn li ġejjin ☒:

- (a) rimborż shiħ ta' kemm jiswa l-biljett, skont il-kundizzjonijiet li bihom ikun tħallas, għall-parti jew għall-partijiet tal-vjaġġ tiegħu li m'għamilx u għall-parti jew għall-partijiet li diġà saru jekk il-vjaġġ ma jkunx għad fadallu skop fir-rigward tal-pjan oriġinali tal-vjaġġ tal-passiġġier, u meta rilevanti jinghata wkoll servizz għar-ritorn lejn l-ewwel punt tat-tluq mal-ewwel opportunità. Il-ħlas tar-rimborż għandu jsir skont l-istess kundizzjonijiet tal-ħlas tal-kumpens imsemmija fl-Artikolu 17; ~~jew~~
- (b) tkompli ja jew ridirezzjonar tar-rota, b'kundizzjonijiet tat-trasport komparabbli, lejn id-destinazzjoni finali mal-ewwel opportunità; ~~jew~~
- (c) tkompli ja jew ridirezzjonar tar-rota, b'kundizzjonijiet tat-trasport komparabbli, lejn id-destinazzjoni finali f'data aktar tard skont il-konvenjenza tal-passiġġier.

↓ gdid

2. Għall-finijiet tal-punt (b) tal-paragrafu 1, ir-ridirezzjonar komparabbli jista' jsir minn kwalunkwe impriza ferrovjarja u jista' jkun jinvolvi l-użu ta' trasport ta' klassi oghla u mezzi alternattivi ta' trasport mingħajr ma jinholqu spejjeż addizzjonali lill-passiġġier. L-imprizi ferrovjarji għandhom jagħmlu sforzi raġonevoli biex jevitaw konnessjonijiet addizzjonali. B'kollox, il-ħin tal-vjaġġ bil-mezz ta' trasport alternattiv għall-parti tal-vjaġġ li ma tkunx saret skont kif ippjanat għandu jkun komparabbli mal-ħin skedat tal-vjaġġ oriġinali. Il-passiġġieri m'għandhomx jinghataw faċilitajiet tat-trasport ta' klassi aktar baxxa għajr meta dawn il-faċilitajiet ikunu l-uniku mezz ta' ridirezzjonar disponibbli.

3. Il-fornituri tas-servizzi tat-trasport ridirezzjonat għandhom jagħtu attenzjoni partikolari biex il-persuni b'diżabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa jinghataw livell ta' aċċessibbiltà li hu komparabbli ma' dak tas-servizz alternattiv.

Artikolu 17

Kumpens tal-prezz tal-biljett

1. Mingħajr ma jitlef id-dritt għat-trasport, passigġier jista' jitlob kumpens għal dewmien mingħand l-impriza ferrovjarja jekk ikollu dewmien bejn il-postijiet tat-tluq u tal-wasla mogħtija ~~fuq il-biljett~~ ⇒ fil-kuntratt ta' trasport ⇐ li għalih ☒ l-ispiza tal-biljett ☒ ma gietx rimborżata skont l-Artikolu 16. Il-kumpens minimu għad-dewmien għandu jkun kif ġej:
 - (a) 25 % tal-prezz tal-biljett f'każ ta' dewmien minn 60 minuta sa 119-il minuta,
 - (b) 50 % tal-prezz tal-biljett f'każ ta' dewmien ta' 120 minuta jew aktar.
2. ☒ Il-paragrafu 1 japplika wkoll ☒ ~~Il-għall-passigġieri~~ li jkollhom pass tal-ivvjaġġar jew biljett staġunali. ☒ Jekk dawn ☒ ~~u li~~ jaffaċċjaw dewmien jew kancellazzjonijiet rikorrenti matul il-perjodu ta' validità ~~tagħhom~~ ☒ ☒ ⇒ tal-pass tal-ivvjaġġar jew biljett staġunali, dawn ⇐ jistgħu jitolbu kumpens adegwat skont l-arranġamenti ta' kumpens tal-impriza ferrovjarja. Dawn l-arranġamenti għandhom jistabbilixxu l-kriterji għad-determinazzjoni tad-dewmien u għall-kalkolu tal-kumpens. ⇒ Meta d-dewmien ta' inqas minn 60 minuta jsehh b'mod ripetut waqt il-perjodu ta' validità tal-pass tal-ivvjaġġar jew tal-biljett staġunali, id-dewmien għandu jiġi kkalkulat b'mod kumulattiv u l-passigġieri għandhom jiġu kumpensati skont l-arranġamenti ta' kumpens tal-impriza ferrovjarja. ⇐
3. Il-kumpens għad-dewmien għandu jiġi kkalkulat f'relazzjoni mal-prezz ☒ shih ☒ li l-passigġier ikun fil-fatt hallas għas-servizz ittardjat. Meta l-kuntratt ta' trasport ikun għal vjaġġ bir-ritorn, il-kumpens għad-dewmien 'l hemm jew 'l hawn għandu jiġi kkalkulat fuq nofs il-prezz imhallas għall-biljett. Bl-istess mod, il-prezz għad-dewmien fis-servizz bi kwalunkwe kuntratt ta' trasport ieħor li jippermetti diversi proporzjonalment għall-prezz shih għandu jiġi kkalkulat bi proporzjon mal-prezz shih.
4. Il-kalkolu tal-perjodu tad-dewmien m'għandux iqis kull dewmien li l-impriza ferrovjarja tista' turi li sehh barra t-territorji ☒ tal-Unjoni ☒ ~~li fihom it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea huwa applikat.~~
25. Il-kumpens tal-prezz tal-biljett għandu jiġi mħallas fi żmien xahar wara s-sottomissjoni tat-talba għal kumpens. Il-kumpens jista' jithallas f'vawċers u/jew servizzi oħra jekk it-termini huma flessibbli (b'mod partikolari fir-rigward tal-perjodu tal-validità u d-destinazzjoni). Il-kumpens għandu jithallas fi flus fuq talba tal-passigġier.
36. Il-kumpens tal-prezz tal-biljett m'għandux jitnaqqas bi spejjeż ta' transazzjonijiet finanzjarji bħal mizati, spejjeż tat-telefown jew bolol. L-imprizi ferrovjarji jistgħu jdaħħlu livell minimu li inqas minnu ma jsirux hłasijiet ta' kumpens. Dan il-livell ma jistax ikun aktar minn EUR 4 ☒ għal kull biljett ☒.

47. Il-passiġġier m'għandu l-ebda dritt għal kumpens jekk jiġi infurmat bid-dewmien qabel jixtri l-biljett, jew jekk id-dewmien, minhabba kontinwazzjoni fuq servizz differenti jew ridirezzjonar tar-rotta, jibqa' inqas minn 60 minuta.

↓ ġdid

8. L-impriza ferrovjarja m'għandhiex tkun obligata tħallas kumpens jekk turi li d-dewmien seħħ minhabba kundizzjonijiet severi tat-temp jew minhabba diżastri naturali kbar li pperikolaw l-operazzjoni sikura tas-servizzi u li ma setgħux jitbassru jew ikunu evitati anke kieku ttehdet kull miżura raġonevoli.

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

Artikolu 18

L-assistenza

1. F'każ ta' dewmien fil-wasla jew fit-tluq, il-passiġġieri għandhom jinżammu infurmati dwar is-sitwazzjoni u l-ħin stmat tat-tluq u l-ħin stmat tal-wasla mill-impriza ferrovjarja ⇒ jew il-bejjiġġ tal-biljetti ⇐ jew mill-amministratur tal-istazzjon hekk kif din l-informazzjoni tkun disponibbli.
2. F'każ ta' xi dewmien kif imsemmi fil-paragrafu 1 ta' aktar minn 60 minuta, il-passiġġieri għandhom jiġu offruti bla ħlas:
 - (a) ikliet u xarbiet b'mod raġonevoli skont il-ħin tal-istennija, jekk ikunu disponibbli fuq il-ferrovija jew fl-istazzjon jew jistgħu b'mod raġonevoli jkunu pprovduti ⇒ filwaqt li jitqiesu kriterji bħad-distanza mill-fornitur, il-ħin meħtieġ għat-twassil u l-ispiza ⇐;
 - (b) lukanda jew akkomodazzjoni oħra, u trasport bejn l-istazzjon ferrovjarju u l-post tal-akkomodazzjoni, f'każijiet fejn jeħtieġu waqfa ta' lejl jew aktar jew tkun teħtieġ waqfa addizzjonali, fejn u meta jkun fizikament possibbli;
 - (c) jekk il-ferrovija tkun imwaħħla fuq il-linji, trasport mill-ferrovija sal-istazzjon ferrovjarju, sal-punt tat-tluq alternattiv jew sad-destinazzjoni finali tas-servizz, fejn u meta jkun fizikament possibbli.
3. Jekk is-servizz ferrovjarju ma jkunx jista' jtkompla aktar, l-imprizi ferrovjarji għandhom jorganizzaw kemm jista' jkun malajr servizzi ta' trasport alternattiv għall-passiġġieri.
4. L-imprizi ferrovjarji għandhom, fuq talba tal-passiġġier, jiċcertifikaw fuq il-biljett ⇒ jew b'xi mod ieħor ⇐ li s-servizz tal-ferrovija kellu dewmien, wassal biex konnessjoni ma ntlahqitx jew għal kancellazzjoni, skont il-każ.

5. Fl-applikazzjoni tal-paragrafi 1, 2, ~~u~~ 3 ⇒ u 4 ⇐ , l-impriza ferrovjarja li tkun qed topera għandha tagħti attenzjoni partikolari għall-htigijiet ~~dizabbiltà~~ tal-persuni b'dizabbiltà u tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa u tal-persuni li jkunu qed jakkumpanjawhom.

↓ gdid

6. Minbarra l-obbligi fuq l-imprizi ferrovjarji skont l-Artikolu 13a(3) tad-Direttiva 2012/34/UE, l-amministratur ta' stazzjon ferrovjarju li minnu jgħaddu 10 000 passiġġier kull jum bhala medja fis-sena għandu jizgura li l-operazzjonijiet tal-istazzjon, tal-imprizi ferrovjarji u tal-amministratur tal-infrastruttura huma kkoordinati bi pjan xieraq ta' kontingenza biex iservi ta' thejjija għall-possibbiltà ta' interruzzjonijiet kbar u ta' dewmien twil li jistgħu jwasslu biex għadd konsiderevoli ta' passiġġieri jithallew l-art fl-istazzjon. Il-pjan għandu jizgura li l-passiġġieri li jithallew l-art jingħataw assistenza xierqa u informazzjoni, inkluż b'formati aċċessibbli skont ir-rekwiżiti tal-aċċessibbiltà stabbiliti fid-Direttiva XXX. Meta jintalab jagħmel hekk, l-amministratur tal-istazzjon għandu jagħmel il-pjan, u kull emenda fih, disponibbli għall-Korp Nazzjonali tal-Infurzar jew għal kwalunkwe korp ieħor maħtur minn Stat Membru. L-amministraturi tal-istazzjonijiet ferrovjarji li minnhom jgħaddu 10 000 passiġġier kull jum bhala medja fis-sena għandhom jagħmlu kull sforz raġonevoli biex jikkoordinaw l-utenti tal-istazzjonijiet u biex jassistu u jinformaw lill-passiġġieri li jithallew l-art f'dawn is-sitwazzjonijiet.

Artikolu 19

Id-dritt għal rimedju

Meta impriza ferrovjarja thallas kumpens jew tissodisfa l-obbligi l-oħra tagħha skont dan ir-Regolament, l-ebda dispożizzjoni ta' dan ir-Regolament jew tal-liġi nazzjonali ma tista' tiġi interpretata li tillimita d-dritt tagħha li tfittex kumpens mingħand kwalunkwe persuna, inkluż minn partijiet terzi, skont il-liġi applikabbli. B'mod partikolari, dan ir-Regolament m'għandu bl-ebda mod jillimita d-dritt tal-impriza ferrovjarja li tfittex rimborż mingħand parti terza, li magħha jkollha kuntratt u li tkun ikkontribwiet għall-avveniment li wassal għall-kumpens jew għal obbligi oħra. L-ebda dispożizzjoni ta' dan ir-Regolament ma tista' tiġi interpretata bhala li tillimita d-dritt ta' parti terza, minbarra passiġġier, li magħha impriza ferrovjarja għandha kuntratt, li tfittex rimborż jew kumpens mingħand l-impriza ferrovjarja skont il-liġijiet rilevanti applikabbli.

KAPITOLU V

~~DIŻABILITÀ~~ IL-PERSUNI ☒ B'DIŻABBILTÀ ☒ U L-PERSUNI B'MOBBILTÀ MNAQQSA

Artikolu ~~1920~~

Id-dritt ghal trasport

1. L-imprizi ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet għandhom jistabilixxu, jew għandu jkollhom f'posthom, bl-involvement attiv ta' organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw ~~dizabilità~~ lill-persuni ☒ b'diżabbiltà ☒ u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqa, regoli ta' aċċess nondiskriminatorji għat-trasport ta' ~~dizabilità~~ persuni ☒ b'diżabbiltà ☒ u persuni b'mobbiltà mnaqqa ⇒ inkluz l-assistenti personali tagħhom ⇐. ⇒ Ir-regoli għandhom jippermettu lill-passiġġieri jkunu akkumpanjati minn kelb ta' assistenza skont kwalunkwe regoli nazzjonali rilevanti. ⇐
2. Ir-riżervi u l-biljetti għandhom jiġu offruti ~~b'dizabilità~~ lill-persuni ☒ b'diżabbiltà ☒ u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqa mingħajr spejjeż żejda. L-imprizi ferrovjarji, il-bejjiegha tal-biljetti jew l-operaturi tal-vjaġġi m'għandhomx jirrifjutaw milli jaċċettaw riżervazzjoni jew johorġu biljett ~~b'dizabilità~~ lil persuna ☒ b'diżabbiltà ☒ jew lil persuna b'mobbiltà mnaqqa, jew milli jeżigu li dik il-persuna tkun akkumpanjata minn persuna oħra, għajr meta dan ikun meħtieġ b'mod strett għal konformità mar-regoli tal-aċċess imsemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu ~~2021~~

L-informazzjoni ~~dizabilità~~ lill-persuni ☒ b'diżabbiltà ☒ u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqa

1. Fuq talba, ⇒ l-amministraturi tal-istazzjonijiet, ⇐ l-imprizi ferrovjarji, il-bejjiegha tal-biljetti jew l-operaturi tal-vjaġġi għandhom jagħtu ~~dizabilità~~ lil persuni ☒ b'diżabbiltà ☒ u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqa l-informazzjoni ⇒, inkluz b'formati aċċessibbli b'konformità mar-rekwiziti tal-aċċessibilità stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 454/2011 u fid-Direttiva XXX, ⇐ dwar l-aċċessibilità ⇒ tal-facilitajiet fl-istazzjon u ta' facilitajiet assoċjati, ⇐ tas-servizzi ferrovjarji u dwar il-kundizzjonijiet tal-aċċess ta' vetturi ferrovjarji bi qbil mar-regoli tal-aċċess imsemmija fl-Artikolu ~~2019~~(1) u għandhom jinfurmaw ~~dizabilità~~ lill-persuni ☒ b'diżabbiltà ☒ u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqa dwar il-facilitajiet abbord.

2. Meta impriza ferrovjarja, bejjiegh tal-biljetti ~~u~~ jew operatur tal-vjaġġi jeżerċitaw id-deroga stabbilita fl-Artikolu ~~2019~~(2), dawn għandhom jinfuraw bil-miktub ~~dizabbiltà~~ lill-persuna b'dizabbiltà jew lill-persuna b'mobbiltà mnaqqsa kkonċernata bir-raġuni għalfejn għamlet hekk, fi żmien hamest ijiem tax-xogħol mir-rifjut milli ssir ir-riżervazzjoni jew milli jinħareġ biljett jew mill-impożizzjoni tal-kundizzjoni ta' akkumpanjament. ⇒ L-impriza ferrovjarja, il-bejjiegh tal-biljetti jew l-operatur tal-vjaġġi għandhom jagħmlu sforzi raġonevoli biex jipproponu alternattiva tat-trasport lill-persuna kkonċernata filwaqt li jitqiesu l-htigijiet tal-aċċessibbiltà tagħha. ⇐

~~Artikolu 21~~

~~L-aċċessibbiltà~~

~~1. B'konformità mat-TSI għall-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, l-imprizi ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet għandhom jiżguraw li l-istazzjonijiet, il-pjattaformi, il-vetturi ferrovjarji u l-faċilitajiet l-oħra jkunu aċċessibbli għall-persuni b'mobbiltà mnaqqsa.~~

Artikolu 22

L-assistenza fl-istazzjonijiet ferrovjarji

1. Fil-ħin tat-tluq minn stazzjon tal-ferrovija, waqt t-tranzitu jew fil-ħin tal-wasla fi stazzjon tal-ferrovija b'persunal ta' ~~dizabbiltà~~ persuna b'dizabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa, l-amministratur tal-istazzjon ⇒ jew l-impriza ferrovjarja jew it-tnejn li huma għandhom jipprovdu ⇐ assistenza mingħajr hlas halli dik il-persuna tkun tista' titla' abbord is-servizz qabel it-tluq jew li tinzel mis-servizz li jkun wasal li għalih hi tkun xtrat il-biljett, mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-aċċess imsemmija fl-Artikolu ~~2019~~(1).

2. Fin-nuqqas ta' ~~persunal ta' akkumpanjament fuq ferrovija~~ jew persunal fi stazzjon, l-imprizi ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet għandhom jagħmlu l-isforzi kollha raġonevoli biex il-persuni b'dizabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa jkollhom aċċess għall-ivvjaġġar bil-ferrovija.

~~2. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu għal deroga mill-paragrafu 1 fil-każ ta' persuni li jkunu qed jivvjaġġaw fuq servizzi li huma oġġett ta' kuntratt ta' servizz pubbliku mogħti skont il-liġi Komunitarja, kemm il-darba l-awtorità kompetenti tkun hasbet għal faċilitajiet jew arrangamenti alternattivi li jiggwarantixxu aċċessibbiltà għas-servizzi tat-trasport ekwivalenti jew ta' livell oġhla.~~

3. Fi stazzjonijiet mingħajr persunal, l-imprizi ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet għandhom jiżguraw li ~~tkun murija~~ l-informazzjoni tkun disponibbli faċilment ⇒ , inkluż b'formati aċċessibbli skont ir-rekwiziti tal-aċċessibbiltà stabbiliti fid-Direttiva XXX, u li din tingħata ⇐ skont ir-regoli tal-aċċess imsemmija fl-Artikolu ~~2019~~(1) dwar l-eqreb stazzjonijiet b'persunal u li l-assistenza tkun disponibbli b'mod dirett ~~dizabbiltà~~ għall-persuni b'dizabbiltà u għall-persuni b'mobbiltà mnaqqsa.

↓ ġdid

4. L-assistenza għandha tkun disponibbli fl-istazzjonijiet kull hin meta jaħdmu s-servizzi ferrovjarji.
-

↓ 1371/2007/KE (adattat)

Artikolu 23

L-assistenza abbord

1. Mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-aċċess imsemmija fl-Artikolu ~~2019~~(1), l-imprizi ferrovjarji għandhom jipprovdu assistenza ~~dizabbiltà~~ lill-persuni b'dizabbiltà u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqa mingħajr hlas abbord il-ferrovija u waqt it-tluġ u l-inżul mill-ferrovija.
2. Fin-nuqqas ta' persunal ta' akkumpanjament fuq il-ferrovija, l-imprizi ferrovjarji għandhom jagħmlu l-isforzi raġonevoli kollha biex il-persuni b'dizabbiltà jew il-persuni b'mobbiltà mnaqqa jkollhom aċċess għall-ivvjaġġar bil-ferrovija.
3. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, l-assistenza abbord għandha tkun tikkonsisti mill-isforzi raġonevoli kollha biex tinghata assistenza ~~dizabbiltà~~ lill-persuna b'dizabbiltà jew lill-persuna b'mobbiltà mnaqqa biex dik il-persuna jkun jista' jkollha aċċess għall-istess servizzi fil-ferrovija bħall-passiġġieri l-oħra, f'każ li d-dizabbiltà jew il-mobbiltà mnaqqa jkunu mod li ma jhalluhiex ikollha aċċess għal dawk is-servizzi b'mod indipendenti u sikur.
-

↓ ġdid

4. L-assistenza għandha tkun disponibbli abbord il-ferroviji kull hin meta jaħdmu s-servizzi ferrovjarji.
-

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

Artikolu 24

Il-kundizzjonijiet ~~li taħthem~~ biex tinghata l-assistenza

L-imprizi ferrovjarji, l-amministraturi tal-istazzjonijiet, il-bejjieġha tal-biljetti u l-operaturi tal-vjaġġi għandhom jikkoperaw biex jiprovdu assistenza ~~dizabbiltà~~ lill-persuni b'dizabbiltà u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqa skont l-Artikoli ~~2022~~ u ~~2123~~ skont il-punti li ġejjin:

- (a) l-assistenza għandha tingħata bil-kundizzjoni li l-impriza ferrovjarja, l-amministratur tal-istazzjon, il-bejjiegh tal-biljetti jew l-operatur tal-vjaġġi li mingħandu nxtara l-biljett jkunu mgħarrfa bil-htieġa tal-persuna għal din l-assistenza mill-inqas 48 siegħa qabel ma tkun meħtieġa l-assistenza. Meta ~~il-biljett~~ ☒ xi ☒ biljett ☒ jew xi biljett staġunali jippermettu ☒ aktar minn vjaġġ wiehed, notifika waħda għandha tkun biżżejjed diment li tingħata l-informazzjoni adegwata dwar il-hin tal-vjaġġi sussegwenti. ⇒ Din in-notifika għandha tintbagħat lil kull impriza ferrovjarja oħra u lill-amministraturi tal-istazzjonijiet involuti fil-vjaġġ tal-persuna; ⇐
- (b) l-imprizi ferrovjarji, l-amministraturi tal-istazzjonijiet, il-bejjiegha tal-biljetti u l-operaturi tal-vjaġġi għandhom jieħdu l-mizuri kollha meħtieġa biex jirċievu n-notifiki;
- (c) jekk ma ssir l-ebda notifika skont il-punt (a), l-impriza ferrovjarja u l-amministratur tal-istazzjon għandhom jagħmlu l-isforzi kollha raġonevoli biex jipprovdu l-assistenza b'mod li ~~dizabbiltà~~ l-persuna ☒ b'dizabbiltà ☒ jew il-persuna b'mobbiltà mnaqqsa tkun tista' tivvjaġġa;
- (d) mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi ta' entitajiet oħra b'rabta maż-żoni 'l barra mill-istazzjon tal-ferrovija, l-amministratur jew xi persuna oħra awtorizzata għandhom jagħzlu punti, fl-istazzjon tal-ferrovija u 'l barra minnu, li fihom ~~dizabbiltà~~ il-persuni ☒ b'dizabbiltà ☒ u l-persuni b'mobbiltà mnaqqsa jistghu ~~jhabbru l-wasla~~ ☒ jgħarrfu bil-wasla ☒ tagħhom fl-istazzjon tal-ferrovija u, jekk jeħtieġ, jitolbu għall-assistenza;
- (e) l-assistenza għandha tingħata bil-kundizzjoni li ~~dizabbiltà~~ l-persuna ☒ b'dizabbiltà ☒ jew il-persuna b'mobbiltà mnaqqsa tippreżenta ruħha fil-punt magħżul f'hin stipulat mill-impriza ferrovjarja jew mill-amministratur tal-istazzjon li jipprovdu din l-assistenza. Il-hin stipulat m'għandux ikun aktar minn 60 minuta qabel il-hin tat-tluq ippubblikat jew il-hin meta l-passiġġieri kollha huma mitluba jagħmlu check-in. Jekk ma jkun stipulat l-ebda hin meta ~~dizabbiltà~~ l-persuna ☒ b'dizabbiltà ☒ jew il-persuna b'mobbiltà mnaqqsa jeħtieġ tippreżenta lilha nnifisha, il-persuna għandha tippreżenta lilha nnifisha fil-punt magħżul mhux inqas minn 30 minuta qabel il-hin tat-tluq ippubblikat jew il-hin meta l-passiġġieri kollha huma mitluba jagħmlu check-in.

Artikolu 25

Il-kumpens marbut mat-tagħmir tal-mobbiltà, ~~jew~~ tagħmir ieħor speċifiku ☒ jew it-tagħmir ta' assistenza ☒

1. ~~Jekk~~ ☒ Meta ☒ l-imprizi ~~l-impriza ferrovjarja~~ ☒ ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet jikkawżaw ☒ ~~hi responsabbli mit-telf shih jew parzjali~~ telf jew dannu ☒ fis-siġġijiet tar-roti, f'tagħmir ieħor tal-mobbiltà ☒ jew ~~tagħmir ieħor speċifiku~~ ☒ fit-tagħmir ta' assistenza ☒ ⇒ u lill-klieb ta' assistenza ⇐ uzati ~~dizabbiltà~~ mill-persuni ☒ b'dizabbiltà u ☒ ~~jew~~ mill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, ~~m'għandu japplika l-ebda limitu finanzjarju~~ ⇒ dawn għandhom ikunu responsabbli għat-telf jew id-dannu u għandhom jikkumpensawh ⇐.

2. Il-kumpens imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jkun daqs l-ispiza biex jinbidel jew jissewwa l-apparat jew it-tagħmir mitluf jew li tkun saritlu hsara.
3. Meta meħtiegħ, l-imprizi ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet għandhom jagħmlu kull sforz raġonevoli biex malajr jipprovdu sostituzzjonijiet temporanji għal tagħmir speċifiku jew għat-tagħmir ta' assistenza li, meta possibbli, għandu jkollu karatteristiċi tekniċi u funzjonali simili għal dak mitluf jew bil-hsara. Il-persuni b'dizabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqsa għandhom jithallew iżommu s-sostituzzjoni temporanja tat-tagħmir sakemm jithallas il-kumpens imsemmi fil-paragrafi 1 u 2.

Artikolu 26

It-taħriġ tal-persunal

L-imprizi ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet għandhom:

- (a) jizguraw li l-persunal kollu tagħhom, inkluż dak impjegat minn xi parti adempjenti oħra, li jipprovdi assistenza diretta lill-persuni b'dizabbiltà u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, ikun jaf kif jissodisfa l-htigijiet tal-persuni b'dizabbiltà u tal-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, inkluż ta' dawk b'dizabbiltà mentali u b'nuqqasijiet intellettuali;
- (b) jipprovdu taħriġ biex ixerrdu għarfien dwar il-bżonnijiet tal-persuni b'dizabbiltà fost il-persunal kollu li jaħdem fl-istazzjon li jaħdem direttament mal-pubbliku li jkun qed jivvjagġa;
- (c) jizguraw li, meta jigu ingaġġati, l-impjegati l-godda kollha jirċievu taħriġ relatat mad-dizabbiltà u li l-persunal jattendi korsijiet ta' taħriġ ta' aġġornament fuq bazi regolari.
- (d) meta jintalbu, fit-taħriġ jaċċettaw il-partecipazzjoni ta' impjegati b'dizabbiltà, ta' passiġġieri b'dizabbiltà u b'mobbiltà mnaqqsa, u/jew ta' organizzazzjonijiet li jirrapprezentawhom.

KAPITOLU VI

IS-SIGURTÀ, L-ILMENTI U L-KWALITÀ TAS-SERVIZZ

Artikolu ~~26~~ 27

Is-sigurtà personali tal-passiġġieri

Bi ftehim mal-awtoritajiet pubbliċi, l-imprizi ferrovjarji, l-amministraturi tal-infrastruttura u l-amministraturi tal-istazzjonijiet għandhom jieħdu l-miżuri xierqa fl-oqsma rispettivi ta' responsabbiltà u jadattawhom mal-livell tas-sigurtà ddefinit mill-awtoritajiet pubbliċi biex jiżguraw is-sigurtà personali tal-passiġġieri fl-istazzjonijiet tal-ferrovija u fuq il-ferroviji u li jimmaniġġaw ir-riskji. Dawn għandhom jikkoperaw u jagħmlu skambju ta' informazzjoni dwar l-aqwa prattiki dwar il-prevenzjoni ta' atti, li aktarx ixejnu l-livell tas-sigurtà.

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

Artikolu ~~2728~~

L-ilmenti

1. Kull ~~L-impriza~~ ⇒ ferrovjarja, il-bejgiegħa tal-biljetti, l-amministraturi tal-istazzjonijiet u l-amministraturi tal-infrastruttura tal-istazzjonijiet li jgħaddu minnhom iżjed minn 10 000 passiġġier kull jum bħala medja fis-sena ⇨ għandhom iwaqqfu mekkanizmu kull wieħed u waħda minnhom biex jittratta l-ilmenti għad-drittijiet u l-obbligi koperti minn dan ir-Regolament ⇒ fil-qasam rispettiv tagħhom ta' responsabbiltà ⇨. ~~L-impriza ferrovjarja għandha tgharraf~~ Dawn għandhom jgharrafu b'mod wiesa' lill-passiġġieri bid-dettalji tal-kuntatti ~~tagħha~~ tagħhom u bil-lingwi ta' hidma tagħhom.
2. Il-passiġġieri jistgħu jressqu lment lil kwalunkwe impriza ferrovjarja ⇒ , bejgiegħ tal-biljetti, stazzjon tal-ferroviji jew amministratur tal-infrastruttura ⇨ involuti. ⇒ L-ilmenti għandhom jitressqu fi żmien sitt ġimgħat minn meta jsehh l-incident li dwaru jkun qed isir l-ilment. ⇨ Fi żmien xahar minn meta jasal l-ilment , id-destinatarju ~~tal-ilment~~ għandu jagħti twegiba raġunata jew f'kazijiet ġustifikati, jinforma lill-passiġġier sa liema data, f'inqas minn tliet xhur mid-data ⇒ minn meta jasal l-ilment ⇨ , wieħed jista' jistenna twegiba għall-ilment. ⇒ L-imprizi ferrovjarji, il-bejgiegħa tal-biljetti, l-amministraturi tal-istazzjonijiet u l-amministraturi tal-infrastruttura għandhom iżommu d-dejta dwar l-incidenti li hi meħtieġa għal valutazzjoni tal-ilmenti sa sentejn u jagħmluha disponibbli għall-korpi nazzjonali tal-infurzar meta jintalbu jagħmlu hekk. ⇨

↓ ġdid

3. Id-dettalji dwar il-proċedura tat-trattament tal-ilmenti għandhom ikunu aċċessibbli għall-persuni b'dizabbiltà u għall-persuni b'mobbiltà mnaqqsa.

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

- ~~34.~~ 34. L-impriza ferrovjarja għandha tippubblika fir-rapport annwali msemmi fl-Artikolu ~~2928~~ in-numru u l-kategoriji ta' l-ilmenti rċevuti, l-ilmenti trattati, il-ħin tat-twegiba u l-azzjonijiet għal titjib possibbli li tiegħu..

L-istandards tal-kwalità tas-servizzi

1. L-imprizi ferrovjarji ⇔ u l-amministraturi tal-istazzjonijiet ⇔ għandhom ~~jidefinixxu~~ jistabilixxu l-istandards tal-kwalità tas-servizzi u jimplementaw sistema ta' ġestjoni tal-kwalità biex tinzamm il-kwalità tas-servizz. L-istandards tal-kwalità tas-servizz għandhom ikopru tal-inqas il-punti elenkati fl-Anness III.
2. L-imprizi ferrovjarji ⇔ u l-amministraturi tal-istazzjonijiet ⇔ għandhom jissorveljaw il-prestazzjoni tagħhom stess kif riflessa fl-istandards tal-kwalità tas-servizzi. L-imprizi ferrovjarji għandhom jipubblikaw rapport kull sena fuq il-prestazzjoni tal-kwalità tas-servizzi tagħhom mar-rapport annwali tagħhom. L-imprizi ferrovjarji għandhom jipubblikaw ir-rapporti dwar il-prestazzjoni tal-kwalità tas-servizzi ~~għandhom jigu ppublikati~~ fuq is-sit web ~~tal-internet~~ tagħhom ~~tal-imprizi ferrovjarji~~. Barra minn hekk, dawn ir-rapporti għandhom ikunu disponibbli fuq is-sit web ~~tal-internet tal-EPA~~ tal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ferroviji .

KAPITOLU VII

L-INFORMAZZJONI U L-INFURZAR

L-informazzjoni lill-passiġġieri dwar drittijethom

1. Meta jbigħu biljetti għal vjaġġi bil-ferrovija, l-imprizi ferrovjarji, l-amministraturi tal-istazzjonijiet ⇔ , il-bejgiegħa tal-biljetti ⇔ u l-operaturi tal-vjaġġi għandhom jgħarrfu lill-passiġġieri bid-drittijiet u l-obbligi tagħhom skont dan ir-Regolament. Sabiex ikunu konformi ma' dan ir-rekwiżit tal-informazzjoni, ~~l-imprizi ferrovjarji, l-amministraturi tal-istazzjonijiet u l-operaturi tal-vjaġġi~~ dawn jistgħu jużaw riassunt tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament ippreparat mill-Kummissjoni bil-lingwi ufficjali kollha tal-Unjoni Ewropea magħmula disponibbli għalihom. ⇔ Minbarra dan, dawn għandhom jipprovdu avviz fuq il-biljett stampat fuq karta jew b'format elettroniku jew b'xi mezz ieħor, inkluż bil-formati aċċessibbli għall-persuni b'dizabbiltà u għall persuni b'mobbiltà mnaqqsa b'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fid-Direttiva XXX. Dak l-avviz għandu jispeċifika mnejn tista' tinkiseb din l-informazzjoni f'każ ta' kancellazzjoni, konnessjoni li ma tintlaħaqx jew dewmien fit-tul. ⇔
2. L-imprizi ferrovjarji u l-amministraturi tal-istazzjonijiet għandhom jgħarrfu lill-passiġġieri b'mod xieraq fl-istazzjoni u fuq il-ferrovija, ⇔ inkluż bil-formati aċċessibbli b'konformità mar-rekwiżiti tal-aċċessibbiltà stabbiliti fid-Direttiva XXX, ⇔ ⇔ bid-drittijiet u bl-obbligi tagħhom skont dan ir-Regolament, u ⇔ bid-dettalji tal-kuntatt tal-korp maħtur mill-Istat Membru skont l-Artikolu ~~3031~~.

Il-hatra ta' Korpi Nazzjonali tal-Infurzar

~~1.~~ Kull Stat Membru għandu jahtar korp wiehed jew aktar biex ikunu responsabbli għall-infurzar ta' dan ir-Regolament. Kull korp għandu jiehu l-miżuri meħtieġa biex jiżgura li d-drittijiet tal-passiġġieri jiġu rrispettati.

Fl-organizzazzjoni, id-deċiżjonijiet ta' finanzjament, l-istruttura legali u t-tehid ta' deċiżjonijiet tiegħu, kull korp għandu jkun indipendenti mill-amministraturi tal-infrastruttura, mill-korp tal-imposti, mill-korp tal-allokkazzjoni jew mill-impriza ferrovjarja.

L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bil-korp jew bil-korpi maħtura skont dan ~~il-paragrafu~~-Artikolu u bir-responsabbiltajiet rispettivi tagħhom.

~~2. Kull passiġġier jista' jilmenta mal-korp maħtur skont il-paragrafu 1, jew ma' xi korp xieraq ieħor maħtur minn xi Stat Membru, fuq allegat ksur ta' dan ir-Regolament.~~

↓ gdid

Artikolu 32

Il-kompiti tal-infurzar

1. Il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar għandhom jissorveljaw mill-qrib il-konformità ma' dan ir-Regolament u jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li d-drittijiet tal-passiġġieri jiġu rrispettati. Għal dan il-għan, l-imprizi ferrovjarji, l-amministraturi tal-istazzjonijiet u l-amministraturi tal-infrastruttura għandhom jipprovdu lill-istituzzjonijiet b'dokumenti u informazzjoni rilevanti fuq talba tagħhom. Fil-qadi tal-funzjonijiet tagħhom, il-korpi għandhom iqisu l-informazzjoni pprezentata lilhom mill-korp maħtur skont l-Artikolu 33 biex jittratta l-ilmenti, jekk dan ikun korp differenti. Dawn jistgħu jiddeċiedu wkoll dwar azzjonijiet tal-infurzar abbażi ta' lmenti individwali li jgħaddilhom dak il-korp.
2. Il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar għandhom jipubblikaw l-istatistika dwar l-attivitajiet tagħhom, inkluż dwar is-sanzjonijiet applikati, kull sena, sa mhux wara l-aħħar ta' April tas-sena kalendarja ta' wara.
3. L-imprizi ferrovjarji għandhom jagħtu d-dettalji tal-kuntatt tal-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar tal-Istati Membri fejn joperaw.

Artikolu 33

It-trattament tal-ilment mill-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar

1. Mingħajr preġudizzju għad-drittijiet tal-konsumaturi biex ifittxu rimedju alternattiv skont id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁰, wara li jressaq ilment mingħajr suċċess lill-impriza ferrovjarja, lill-bejjiegħ tal-biljetti fl-istazzjon jew lill-amministratur tal-infrastruttura skont l-Artikolu 28, passigġier jista' jilmenta ma' Korp tal-Infurzar. Il-Korpi tal-Infurzar għandhom jinformaw lil min ilmenta dwar id-dritt tiegħu li jagħmel lment lil korpi tas-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim biex isibu rimedju individwali.
2. Kull passigġier jista' jilmenta mal-Korp Nazzjonali tal-Infurzar, jew ma' kwalunkwe korp ieħor maħtur minn xi Stat Membru għal dak il-ghan, rigward ksur allegat ta' dan ir-Regolament.
3. Il-korp għandu jikkonferma li rċieva l-ilment fi zmien ġimagħtejn minn meta jirċevih. Il-proċedura tat-trattament tal-ilment għandha tiegħu sa mhux aktar minn tliet xhur. Fejn jidhru l-każijiet kumplessi, il-korp jista' jestendi dan il-perjodu fid-diskrezzjoni tiegħu għal sitt xhur. F'dan il-każ, il-passigġieri għandhom jigu infurmati bir-raġunijiet għal din l-estensjoni u biż-żmien meta mistenni tingħalaq il-proċedura. Huma biss il-każijiet li jinvolvu proċedimenti legali li jistgħu jiehdu aktar minn sitt xhur. Meta l-korp ikun ukoll korp tas-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim skont it-tifsira tad-Direttiva 2013/11/UE, għandhom jiehdu preċedenza l-limiti taż-żmien stabbiliti f'dik id-Direttiva.

Il-proċedura tat-trattament tal-ilmenti għandha tkun aċċessibbli għall-persuni b'dizabbiltà u għall-persuni b'mobbiltà mnaqqsa.
4. L-ilmenti tal-passigġieri dwar incident li jinvolvi impriza ferrovjarja għandu jittrattahom il-Korp Nazzjonali tal-Infurzar tal-Istat Membru li jkun ta l-liċenzja lil dik l-impriza.
5. Meta jsir ilment dwar allegat ksur imwettaq mill-amministraturi tal-istazzjonijiet jew tal-infrastruttura, il-Korp Nazzjonali tal-Infurzar għandu jkun dak tal-Istat Membru li fit-territorju tiegħu jkun seħħ l-incident.
6. Fil-qafas ta' koperazzjoni skont l-Artikolu 34, il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar jistgħu jidderogaw mill-paragrafi 4 jew 5 meta, minhabba raġunijiet ġustifikati, b'mod partikolari ta' lingwa jew ta' residenza, dan ikun fl-interess tal-passigġier.

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ ġdid

Artikolu ~~31~~ 34

L-iskambju tal-informazzjoni u ~~il~~ koperazzjoni transfruntiera bejn il-korpi
 nazzjonali tal-infurzar

²⁰ Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 14).

↓ ġdid

1. Jekk jinhatru korpi differenti skont l-Artikoli 31 u 33, għandhom jiġu stabbiliti mekkaniżmi tar-rappurtar li jiżguraw l-iskambju tal-informazzjoni bejniethom, b'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679, biex jgħinu lill-korp nazzjonali tal-infurzar iwettaq hidmietu ta' superviżjoni u infurzar u biex il-korp tat-trattament tal-ilmenti maħtur skont l-Artikolu 33 ikun jista' jiġbor l-informazzjoni meħtieġa biex jeżamina lmenti individwali.

↓ 1371/2007/KE (adattat)

⇒ ġdid

2. ~~Il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar kif jissewma fl-Artikolu 30 għandhom jaqsmu l-informazzjoni dwar il-prinċipji u l-prattika tal-hidma u t-tehid tad-deċiżjonijiet tagħhom għal għanijiet ta' koordinazzjoni bil-għan li jikkoordinaw il-prinċipji tat-tehid tad-deċiżjonijiet tagħom fil-Komunità kollha. Il-Kummissjoni għandha tappoġġahom f'dan il-kompitu.~~
- ⇒ 3. Il-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar għandhom jimxu mal-proċedura stabbilita fl-Anness IV. ⇐

↓ 1371/2007/KE (adattat)

⇒ ġdid

KAPITOLU VIII

ID-DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu ~~32~~ 35

Il-penali

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur ~~tad-dispożizzjonijiet~~ ta' dan ir-Regolament u għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw ~~dawk ir-regoli u l-miżuri~~ lill-Kummissjoni ~~għal~~ dwar dawk ir-regoli u l-miżuri ~~għal~~ ~~sa 3 ta' Ġunju 2010~~ u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien dwar kull emenda sussegwenti li taffettwahom.
- ⇒ 2. Fil-qafas ta' koperazzjoni msemmi fl-Artikolu 34, meta jintalab mill-Korp Nazzjonali tal-Infurzar li jkun qed jittratta l-ilment, il-Korp Nazzjonali tal-Infurzar li

hu kompetenti għall-finijiet tal-Artikolu 33(4) jew (5), għandu jinvestiga l-kSUR ta' dan ir-Regolament identifikat minn dak il-Korp u, jekk ikun meħtieġ, jimponi sanzjonijiet. ⇐

~~Artikolu 33~~

~~I-Annessi~~

~~Il-miżuri maħsuba biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament billi jadattaw l-Annessi għalih, għajr l-Anness I, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju li tissemma fl-Artikolu 35(2).~~

Artikolu ~~34~~ 36

~~Dispożizzjonijiet emendatorji~~ ☒ Id-delega tas-setgħat ☒

- ~~1. Il-miżuri maħsuba biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament billi jissupplimentawh u li huma meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-Artikoli 2, 10 u 12 għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju li tissemma fl-Artikolu 35(2).~~
- ~~2. Il-miżuri maħsuba biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament billi jaġġustaw l-ammonti finanzjarji msemmiya fih, għajr fl-Anness I, fid-dawl tal-inflazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju li tissemma fl-Artikolu 35(2).~~

⇒ Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 37 biex: ⇐

⇒ (i) taġġusta l-ammonti finanzjarji msemmiya fl-Artikolu 13 skont l-inflazzjoni; ⇐

⇒ (ii) temenda l-Annessi I, II u III biex jitqiesu l-emendi fir-Regoli Uniformi CIV u l-iżviluppi teknoloġiċi f'dan il-qasam. ⇐

↓ gdid

Artikolu 37

Eżerċitar tad-delega

1. Is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti delegati hi mogħtija lill-Kummissjoni soġġetta għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti delegati msemmiya fl-Artikolu 36 għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu ta' hames snin minn [date of entry into force of this

Regulation]. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport b'rabta mad-delega tas-setgħa sa mhux aktar tard minn disa' xhur qabel jintemm il-perjodu ta' hames snin. Id-delega tas-setgħa għandha tiġi estiża awtomatikament għal perjodi taż-żmien tal-istess tul, għajr meta l-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjonaw għal din l-estensjoni sa mhux aktar tard minn tliet xhur qabel jintemm kull perjodu.

3. Id-delega tas-setgħa tista' tiġi revokata mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi kwalunkwe hin. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttejjm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha tidhol fis-sehħ dakinhar tal-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew aktar tard skont data speċifikata fiha. Din ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-sehħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-esperti mahtura minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Ligijiet²¹.
5. Malli tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tgħarraf b'dan lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill fl-istess hin.
6. Att delegat adottat skont dan l-Artikolu għandu jidhol fis-sehħ biss jekk ma tkun saret l-ebda oġġezzjoni la mill-Parlament Ewropew u lanqas mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, jew jekk, qabel jiskadi dak il-perjodu, kemm il-Parlament Ewropew kif ukoll il-Kunsill ikunu infurmaw lill-Kummissjoni li ma jkunux se joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn bl-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

↓ 1371/2007/KE (adattat)
⇒ gdid

~~Artikolu 35~~

Il-proċedura tal-Kumitat

- ~~1. Il-Kummissjoni għandu jassistiha l-Kumitat stabbilit bl-Artikolu 11a tad-Direttiva 91/440/KEE.~~
- ~~2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 5a(1) sa (4), u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw, filwaqt li jitqiesu d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.~~

~~Artikolu 36~~ 38

Rapport

²¹ Il-Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar it-Tfassil Ahjar tal-Ligijiet, (GU L 123, 12.5.2016, p. 1).

Il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni u r-risultati ta' dan ir-Regolament ~~sat 3 ta' Diċembru 2012, u b'mod partikolari dwar l-istandards tal-kwalità tas-servizzi~~ ⇨ sa [five years after the adoption of this Regulation] ⇨ .

Ir-rapport għandu jkun ibbażat fuq informazzjoni li għandha tingħata skont dan ir-Regolament ~~u skont l-Artikolu 10b tad-Direttiva 91/440/KEE~~. Ir-rapport għandu jkollu miegħu, fejn meħtiegħ, proposti xierqa.

⇩ gdid

Artikolu 39

Revoka

Ir-Regolament (KE) Nru 1371/2007 hu mhassar.

Kull referenza għar-Regolament imhassar għandha tinftiehem bħala referenza għal dan ir-Regolament u għandha tingħata skont it-tabella ta' korrelazzjoni mogħtija fl-Anness V.

↓ 1371/2007/KE (adattat)

Artikolu ~~37~~ 40

Id-dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh ☒ fl-ghoxrin jum wara dak ☒ ~~24-xahar wara d-data~~ tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President